

Godište XX. • broj 4 • travanj 2025.

2,5 KM / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

**Uskrs – iskorak
u novo stvorenje**

**U Međugorju
su uskrsnula
naša nadanja**

**Proljeće i
Uskrs**

**Mistična
dimenzija
Velike subote**

**Novo Nebo i
nova Zemlja**

**Ne boj se!
Bog ima
zadnju riječ!**

**Čovjekova
potreba za
obraćenjem i
Božja spremnost
na opraštanje**

Sretan Uskrs!

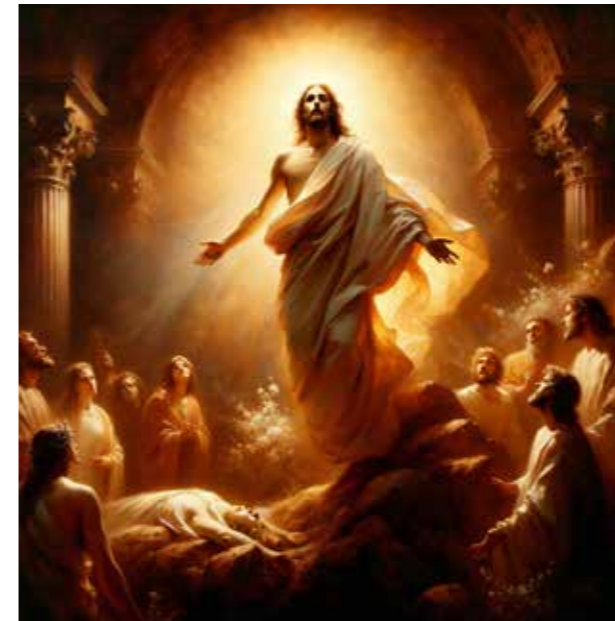
**Gospina škola | Događanja | Poruka za sadašnji trenutak | Putopis
Iz života Crkve | Teološki podlistak | Lectio divina**

Draga djeco! U ovom milosnom vremenu kad ste pozvani na obraćenje, potičem vas, dječice, prikažite mi vaše molitve, patnje i suze za obraćenje srca koja su daleko od srca mog Sina Isusa. Molite sa mnom, dječice, jer bez Boga nemate budućnosti ni života vječnoga. Ljubim vas, ali vam ne mogu pomoći bez vas. Zato recite Bogu da. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

(S Crkvenim odobrenjem)

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: www.shutterstock.com

Uskrs

Uskrs – iskorak u novo stvorenje, fra T. Pervan
U Međugorju su uskrsnula naša nadanja, fra A. Musa
Proljeće i Uskrs, fra M. Šakota
Mistična dimenzija Velike subote, D. Pavičić
Novo Nebo i nova Zemlja, M. Miletić
Ne boj se! Bog ima zadnju riječ!, K. Miletić
Uskrs je proslava zrele ljubavi, P. Tomić
Čovjekova potreba za obraćenjem i
Božja spremnost na opraštanje, fra I. Dugandžić

Događanja

Obitelj, vjera, domovina

Poruka za sadašnji trenutak

Recite Bogu "da"

Putopis

O, koliko me Bog želio na tom hodočašću, M. Z. Vasilj

Teološki podlistak

Deset teoloških načela iz riznice Benedikta XVI., fra T. Pervan

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Povezanost Kristove i naše muke, smrti i uskrsnuća, M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
Mario Vasilj
Totin

Uskrs – svakodnevna čežnja

Tisuće hodočasnika sa svih strana svijeta dolaze ovih dana u Međugorje. Baš poput učenika koji putuju prema Emausu da pronađu uskrsloga Gospodina nadajući se da je tamo gdje je njegova majka!

A prvo što bismo im uz srdačno gostoprimstvo mogli ponuditi jest poneka duhovna misao, poput ove našega fra Slavka Barbarića: „Svaki milimetar slobode i ljubavi mora se izboriti neprestanim nastojanjem i borbom protiv ropstva i mržnje. U uskrsnuće se ulazi umiranjem sebi i svijetu i njegovim obećanjima, i slušanjem riječi koju je čula Marija, koju su čule žene koje su tražile Isusa mrtva u grobu: Mir tebi! Ne boj se! Ne plači! Ja sam! Idi kaži drugima. Tako dolazimo do jednostavne formule uskrsnuća: Ljubiti, umrijeti, pa onda živjeti u miru!”

Na ovoj zemlji najbliža slika pobjede nad umiranjem je priroda u proljeće kad sve oživljuje i buja sokovima života. Tako je i Uskrs prvo i vječno oživljavanje, trajan događaj koji određuje nas i život, novi život u nama i među nama. Gospa često naš pogled usmjerava prema prirodi s ciljem da preko čudesnih zakona smrti i života lakše i bolje shvatimo ljubav Božju. „Vidite, dječice, kako se priroda otvara i daje život i plod...” (25. 5. 1989.) „Radujte se sa mnom u ovom proljetnom vremenu kad se sva priroda budi...” (25. 4. 2002.) „Priroda se budi i na stablima se vide prvi pupoljci koji će donijeti prelijepi cvijet i plod...” (25. 2. 2011.) „Idite u prirodu i gledajte kako se priroda budi...” (25. 4. 1993.)

O Uskrsu dok se obrađuju naše njive i vinogradi, kad loza prolisa i propupa, i mi – osobito u Hercegovini na blagoslovu polja – kao i pokoljenja prije nas imamo slične molitve, jer ljudski život – muka i radost – u bitnom se ne mijenja. „Da ne bude kuge, gladi, rata” – vapimo ovih dana po našim poljima. Prst Božji je kroz našu povijest toliko očit i svi znamo što bi bilo da nije Božjeg odaziva na naše molitve i zapomaganja.

Stoga, i o Uskrsu neka nebo i zemlja, sve stvoreno i živo slavi uzvišeno ime Pobjednika nad smrću, ime Krista uskrsloga. On, Život koji se daruje, otkupio je svakog od nas i otvorio nam u srcima izvore nade i radosti. „Staro uminu, novo, gle, nasto” (2 Kor 5,17). Spašeni smo u Kristu uskrsnom od mrtvih, jer „u njemu uskrsava sav život”. Potpuno se obistinjuje riječ Knjige Postanka: „I reče Bog: 'Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična'” (Post 1,26). U uskrsnuću Krist, Novi Adam postavi „duh životvorni” (1 Kor 15,45), oslobađa staroga Adama od poraza smrti. Slobodni smo, spašeni smo! Slavimo Gospodina!

Pomaknuta ploča s groba postala je prijelomni trenutak, jer Krist je uskrsnućem presjekao ljudsku povijest na dvije polovice: na tamu i svjetlost, na smrt i život, na divljaštvo i plemenitost. On koji je za sva vremena razlučio dobro od zla, poziva i danas da prionemo kvalitetno i duboko na obraćenje, sebe samih i svih oko nas.

Ima i za to lijeka – poučavao nas je fra Slavko: „Kad se srce ispuni obraćenjem i ljubavlju, grijeh, zlo i smrt nestaju, a nastanjuje se život, nastanjuje se Bog među nama. A to je Uskrs.”

Prema Njemu nas i Gospa usmjerava – a On nas kao ljubljenog učenika prema njoj – Bezgrešnoj! Svi puci svijeta neka se klanjaju Kristu Pobjedniku svjetsni da je On „Alfa i Omega, Prvi i Posljednji, početak i svršetak” (Otk 22,13).

Sretan Uskrs!

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin

Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

USKRS – ISKORAK U NOVO STVORENJE

„Tko si ti, Isuse Kriste?“ Upitnik je to koji se postavlja Isusu za njegova života, poglavito za njegova procesa. Svi su za njegova djelovanja u čudu glede te jedinstvene osobe, a tajanstvenost nije uklonjena skidanjem s križa, polaganjem u grob. Pitanja se postavljaju već dva puna tisućljeća. Odgovor na to kušaju dati evanđelja u svojoj višeslojnosti te ostali spisi Novoga zavjeta koji kušaju probuditi vjeru u slušateljima i čitateljima. I svi pokušaji da se Isusa definira nadilaze običnu pojavnost, na nemogućnost svesti Isusa na Marijina i Josipova sina iz Nazareta, pa ni putujućeg propovjednika, proroka, čudotvorca, silna na riječi i djelu, u ljudske kategorije. Odgovor glede Isusove osobe pada na sam Uskrs: Isus se očituje kao dovršitelj povijesti, Otkupitelj, Spasitelj, Osloboditelj, Sin Božji, Sin Davidov, Mesija, Gospodin, Gospodar, Pobjednik, Alfa i Omega. Nemoguće je do kraja dosegnuti smisao i nutarnje protežnice te jedinstvene i jedincate osobe. Nemoguće je Isusa svesti na njegovu povijesnu pojavnost. Uskrsnuće je glavno težište, okosnica i uporište svih novozavjetnih spisa, a upravo se na toj činjenici duhovi dijele. Jer uskrsnuće spada u događaje koji poput munje paraju i obasjavaju cjelokupnu povijest čovječanstva. Munja je stvarna i trenutna, gotovo neuhvatljiva, ali nabijena tolikom energijom, da joj učinke možemo samo slutiti. Isto je i s uskrsnućem.

Uskrsni izvještaji puni su osoba koje su iznenađene i posvema zbunjene svime što se dogodilo. Čini se na prvi pogleda kao da su se svi našli na krivom mjestu i u krivo vrijeme. Pobožne žene bježe s groba. Marija misli da je Isusovo tijelo ukradeno. Petar vidi plahte u koje je Isusovo tijelo umotano i ne može shvatiti što je posrijedi. Učenici ne shvaćaju niti razumiju Sveto pismo. Anđeli ispituju Mariju, a ona još ne shvaća što se oko nje zbiva. Ona pretpostavlja da je Isus vrtlar. Zatim, čini se, ona se želi priljubiti uz Učitelja, a on joj ne dopušta nego je šalje javiti učenicima kako je uskrsnuo. Teško da biste mogli unijeti više nesporeda u nekoliko kratkih epizoda i evanđeoskih odlomaka. Kod svih osoba o kojima je riječ vlada totalna pomutnja, konfuzija.

Poanta je, naravno, Uskrs je prodor Neba u naš svijet – u svijet prostora, vremena i materije, stvarne povijesti i stvarnih ljudi i stvarnog života - ali naši umovi i mašta premaleni su i preuski da sve to shvate. Dakle, dajemo sve od sebe te kušamo, poput onoga dječaka kod Augustina, prelijevati more u bocu ili pak smjestiti eksplozivnu činjenicu uskrsnuća u mogućnosti o kojima kao ljudi nešto znamo, ali nam to nikako ne uspijeva.

Na jednoj razini trajna zbunjenost učenika znak je autentičnosti izvještaja. Da je netko sve izmišljao, koju generaciju kasnije, kao što su mnogi sugerirali, teško da bi se dogodila takva pomutnja u glavama učenika i svjedoka. Točnije, nitko ne bi izmislio onaj detalj tkanine-povoja oko Isusove glave, presavijene i složene na svom mjestu, ili još neobičniju činjenicu,

fra
Tomislav
Pervan

Ni Marija, ni Petar, ni Ivan a ni ona dvojica na putu u Emaus nisu mogli shvatiti istinu uskrsnuća, misleći kako je netko ukrao Isusovo tijelo. Uskrs je to što jest jer je, zajedno s Isusovim raspećem, središnji događaj svjetske povijesti – trenutak prema kojemu je sve smjeralo te događaj iz kojeg sve nastaje novo.

da se Isusa ne prepoznaje odmah, bilo to navečer na putu za Emaus, ili dok se ukazuje u zatvorenu prostor, traži nešto da pojede, ili pak dok im sprema doručak na obali. Prvi učenici a ni vjernici nisu bili spremni na ono što se zapravo dogodilo. Nitko i nije mogao biti. Čini se kao da su se mučili opisati nešto za što nisu imali odgovarajući jezik ni rječnik.

Uskrsni izvještaji puni su osoba koje su iznenađene i posvema zbunjene svime što se dogodilo. Čini se na prvi pogleda kao da su se svi našli na krivom mjestu i u krivo vrijeme. Pobožne žene bježe s groba. Marija misli da je Isusovo tijelo ukradeno. Peter vidi plahte u koje je Isusovo tijelo umotano i ne može shvatiti što je posrijedi. Učenici ne shvaćaju niti razumiju Sveto pismo.

Na Uskrs ljudi očekuju da govorimo ne o nekim općim mjestima ili poluistinama kako na kraju dobrota pobjeđuje te smrt nema zadnju riječ. Ljudi očekuju da im govorimo o nečemu što je bilo jedinstveno i jednokratno u povijesti svijeta i čovječanstva.

Ni Marija, ni Petar, ni Ivan a ni ona dvojica na putu u Emaus nisu mogli shvatiti istinu uskrsnuća, misleći kako je netko ukrao Isusovo tijelo. Uskrs je to što jest jer je, zajedno s Isusovim raspećem, središnji događaj svjetske povijesti – trenutak prema kojemu je sve smjeralo te događaj iz kojeg sve nastaje novo. Evanđelje je, kaže Pavao u Poslanici Kološanima, već naviješteno svakom stvorenju pod nebom. To znači

da je smrću i uskrsnućem Isusa iz Nazareta svijet potresao golemi plimni val, tako da je svijet, unatoč prividu, zapravo posve novo mjesto, prepuno novih mogućnosti koje su dosad bile neslućene.

Uskrs je „magna charta“, velika povelja kršćanstva, kršćanske slobode. Naša vjera počiva na očima i iskustvu onih koji su vidjeli Uskrsloga, odnosno kojima se Uskrsli ukazao te s kojima je nakon uskrsnuća ophodio. Ti su bili uvjereni kako je pobijedio smrt i prenijeli su taj događaj na svoje suvremenike i sve buduće naraštaje. Osobna sigurnost, uvjerenje, iskustvo, zajednički i isti sadržaj onog što se naviješta, o čemu se daje svjedočanstvo.

Sagledamo li donekle sliku Isusovih učenika i njihovo ponašanje u presudnim trenucima Isusova života, za njegovih posljednjih dana i trenutaka, imamo pred sobom otužnu sliku njih samih. Sve govori protiv njih. Kamo god se okrenemo i pogledamo, vidimo samo zakazanja i nerazumijevanje te neshvaćanje. Nemoguće je bilo što uljepšati u njihovoj čisto ljudskoj strani. Moramo tu ljudsku sastavnicu njihovih osobnosti prihvatiti onakvom kakva ona jest, u svoj svojoj razgoljenosti. Učenici bijahu onakvi kakve susrećemo u evanđeljima. Evanđelja

Preobrazbena snaga Uskrasa pomaže nam shvatiti zašto je Isus morao proći sa svojim učenicima taj dugi put nerazumijevanja te kako se preko tih učenika snaga Uskrsloga i uskrsnuća nakon njih širila poput požara, zahvaćala sve i djeluje do danas. Učenici su na vlastitom tijelu i duši iskusili snagu Uskrsloga i primili su u ruke ključ za sve ono što im bijaše skriveno na Isusovoj osobi dok su s njime ophodili te im otvorila oči za njegove riječi koje su im dotada bile neshvatljive.

Ih uopće ne uljepšavaju, već prikazuju u njihovoj izvornosti. Bili su do kraja i posve ljudi, od krvi i mesa, sa strahovima i zakazanjima. Upravo kao i mi današnji učenici. Ništa nismo ni mi bolji od svojih novozavjetnih uzora.

Možemo reći: I to je vrst muke i nevolje. Patnja zbog koje trpi Učitelj, ali zbog koje trpimo i mi sami. To je naš put, i naš križni put, a ujedno i Gospodinov. On pati zbog nerazumijevanja svojih. Žrtva je on zakazanja onih s kojima je proveo najviše vremena, kojima je posvetio svoje srce i biće. I mi smo učenici koji su onodobno zakazali, koji tada nisu razumjeli, koji danas zakazujemo i danas malo ili ništa ne shvaćamo od onoga što je Gospodin htio. Ljudi koji nisu svjesni veličine koja se događa i odvija među njima, oko njih, u njima, u nazočnosti jednog Jedincatog, Jedinstvenog, Isusa Krista. Ljudi koji nisu dostojno odgovorili pozivu nasljedovanja, pozivu Učitelja koji je s njima proveo tri godine, kojima je posvetio najviše svo-

ga vremena i srca, ljubavi i razumijevanja. Samo onaj tko sve to sebi posvijesti i pošteno prizna, samo taj može zbilja proživjeti i suosjećati sa svim danima i stanjima Isusova životnog puta, napose njegove muke i smrti. Proživljavati te postati zahvaćenik, sudionik, a ne promatrač iz publike, sa strane. Postati onaj tko je pogođen i zahvaćen iznutra, u srcu. Svi se moramo suočiti s tom osjenjenom i tamnom stranom, s tim bolnim točkama koje kod svakog pojedinoga drukčije izgledaju te različito teže na duši i bole u srcu.

Isusovi su se učenici s time morali jasno i otvoreno suočiti. I to su učinili. Nisu zaniekali tu svoju negativnu stranu. Priznavali su je do kraja, otvoreno i slobodno, o tome su razgovarali. Novi zavjet veliko je svjedočanstvo njihova kukavičluka, njihove vlastite osude, ali i obraćenja. Bez njihova svjedočanstva o vlastitom zatajenju i bijegu u odlučnom trenutku, odakle bismo znali za sve one izvještaje iz evangelja o njihovim lošim stranama. Nisu se prikazivali u boljem ili ljepšem svjetlu nego što su zapravo bili. Da se o tome nije govorilo, bi li te njihove negativne strane nakon dugih desetljeća usmene predaje zapravo unišle u evanđeoske tekstove? Čisto dvojimo.

Odakle to da je i ta strana, osjenjena i negativna, u njihovu karakteru kao dio njihova života, postala sastavnim dijelom Radosne vijesti? Kako je to uopće mogla postati? Ni na kojem mjestu ne pokušavaju oni ni jednom riječju opravdati vlastite promašaje u svome ponašanju. Njihovo priznanje vlastite krivnje, priznanje vlastite zasljepljenosti i otvrdnutosti srca nema razlog u njihovoj karakternoj slabosti ili snazi. Kad evanđeoski tekstovi govore zakazanjima i slabosti Isusovih učenika, tada to ne čine da bi stvari uljepšali ili njih oslobodili krivnje, već to čine da bi dali svjedočanstvo o jednoj nadmoćnoj sili koja ih je zahvatila, koja nije plod njihovih maštanja ili zamisli, nego je došla njima izvana i neodoljivo ih zahvatila. S njima se dogodilo nešto što je do kraja izmijenilo njihove karaktere i sudbine. To je preobrazbena snaga vjere u Uskrsloga, snaga što izranja iz Kristova uskrs-

nuća kao pobjednička snaga nad silama svijeta i smrti.

Svi smo svjesni kod učenika i glede učenika jasne razdjelnice prije i poslije, jasnog usjeka i prijeloma, prijelomnog trenutka kad čitamo izvješća o Isusovoj mucu, smrti i uskrsnuću. Na jednoj strani imamo nerazumne, koji ništa ne razumiju, koji su kukavelji i poraženici na svakom koraku, a na drugoj imamo iznenađa svjedoke svog Gospodina, svjedoke koji su svjesni sami sebe i svog poslanja, koji postaju neustrašivi pred cijelim svijetom. Evangelisti i sami apostoli uopće se ne trude prikriti tu razdjelnicu, taj jasni usjek u svome životu. Oni uopće ne pokušaju izgaditi, ukloniti oprečnosti niti teološki protumačiti ili ih nama učiniti shvatljivijima. Oni ne sravnjuju usjek koji je proizveo u njihovoj svijesti sam Uskrsli niti prikrivaju proces klijanja, rasta i napretka u vjeri u njima samima. Imajmo na umu kako evangelja govore stalno o zemljoradnji. Svi su znali što znači obrađivati i zasijavati zemlju. Jer, u svemu tome nije riječ o nečemu što bi učenici sami po sebi proizveli, snagom svoje osobe ili svojih sposobnosti.

Nije tu riječ o nekim novim spoznajama ili vlastitoj intuiciji, već o istinskom čudu s kojim su učenici suočeni. Ono im se ispriječilo na njihovu putu spoznaje. Posrijedi je snaga uskrsnuća i vjere koja mijenja učenike. Ta snaga je u biti temelj i naše osobne vjere, našega učenja, našeg nasljedovanja i svih naših nadanja. I mi smo poput onih prvih učenika suočeni s istim stanjima i kušnjama. Zato tajna Uskrasa do danas ostaje i za nas jedini nosivi temelj koji nam pomaže da izdržimo sami sa sobom, temelj koji nas čuva od samouništenja ili samokritike.

Preobrazbena snaga Uskrasa pomaže nam shvatiti zašto je Isus morao proći sa svojim učenicima taj dugi put nerazumijevanja te kako se preko tih učenika snaga Uskrsloga i uskrsnuća nakon njih širila poput požara, zahvaćala sve i djeluje do danas. Učenici su na vlastitom tijelu i duši iskusili snagu Uskrsloga i primili su u ruke ključ za sve ono što im bijaše skriveno na Isusovoj osobi dok su s njime ophodili te im otvorila oči za njegove riječi koje su im dotada bile neshvatljive.

Uskrsnuće ostaje središnji sadržaj naše vjere, ono je sidrište i čvorište naše vjere. Čovjek mora biti njime zahvaćen iznutra. S uskrsnućem stoji ili pada cjelokupna zgrada naše vjere. Zato moramo zbog svog vlastitog kršćanstva, zbog nade koja je u nama (usp. 1 Pt 3,15) polagati svjedočanstvo svoje vjere, zato i zbog poslanja koje imamo u svijetu moramo biti načistu s vjerom u uskrsnuće i na suvremenoj pozornici koja vrvi raznim ponudama spasenja i otkupljenja mimo Isusa Krista.

Uskrs oslobađa u njihovim životima neslućene sile, primaju od Uskrslog poslanje za misije u cijelom svijetu. Uskrs je temelj i izvorišna točka kršćanskih misija. Ono što Djela apostolska opisuju kao širenje Radosne vijesti Isusa Krista i o Isusu Kristu te o djelovanju Duha Svetoga u Crkvi i svijetu možemo nazvati *poviješću vjere u uskrsnuće*. Do danas imamo tu povijest vjere u Uskrsloga i Isusov uskrs. Misionarska svijest i misionarsko zračenje i snaga koju imamo na djelu u Crkvi najuže su vezani sa sviješću o Isusovu uskrsnuću i otkupljenju snagom Isusove osobe. Zato bismo morali i mogli pisati povijest cijele Crkve pod ovim motrištem.

Ni danas nije naše vlastito kršćansko svjedočanstvo moguće zamisliti drukčije nego na temelju naše vjere u Uskrsloga i uskrsnuće. Samo je u tom slučaju to svjedočanstvo i djelotvorno. Svatko se od nas može prepoznati, lako i bez napora, u dvojicama i nedoumicama, u nevjeri i zakazanjima samih Isusovih učenika, u njihovu divljenju i nerazumijevanju. Možda smo i mi u situaciji jednog Tome te želimo izravni fizički dodir s Uskrslim. Međutim, upravo nas proglašava Isus blaženima, nas koji ne vidimo, u odnosu na onoga koji je imao mogućnost staviti svoje prste i ruku u Isusove rane.

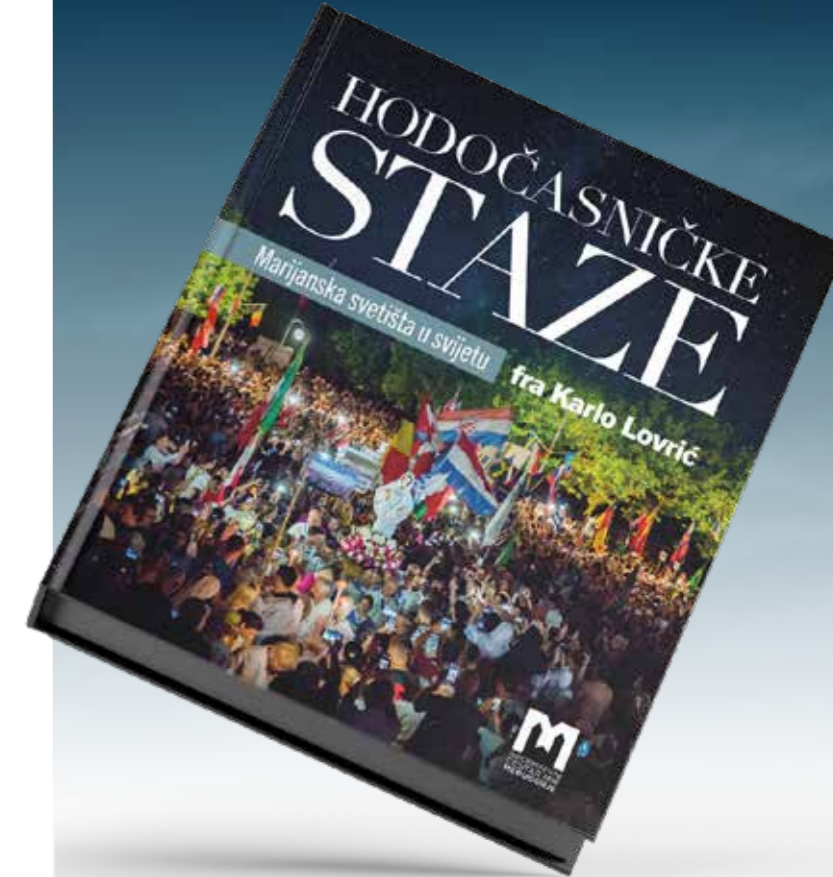
Uskrsnuće ostaje središnji sadržaj naše vjere, ono je sidrište i čvorište naše vjere. Čovjek mora biti njime zahvaćen iznutra. S uskrsnućem stoji ili pada cjelokupna zgrada naše vjere. Zato moramo zbog svog vlastitog kršćanstva, zbog nade koja je u nama (usp. 1 Pt 3,15) polagati svjedočanstvo svoje vjere, zato i zbog poslanja koje imamo u svijetu moramo biti načistu s vjerom u uskrsnuće i na suvremenoj pozornici koja vrvi raznim ponudama spasenja i otkupljenja mimo Isusa Krista. O tome jasno govori Pavao u Prvoj Korinćanima (1 Kor 15). I nama treba vremena da se suočimo s vjerom u Uskrsloga i uskrsnuće, i nama treba vremena, upravo kao i Isusovim učenicima, da nađemo dovoljno gradiva u vlastitom životu i povijesti svijeta i Crkve kako dospjeti do ove stvarnosti koja nam je zadana i s kojom moramo u svome životu do kraja pošteno i istinski biti načistu.

Učenicima je trebalo dosta vremena, Pavlu je trebalo godinama preišljati vlastiti život da bi konačno spoznao silu Uskrsloga. Ni za nas ne postoji nikakav drugi put osim puta Isusovih učenika. Ne možemo se zaustaviti na Isusu prije njegove muke, križa, smrti i uskrsnuća, već se moramo s njima zaputiti u pouskršno vrijeme, kad su u Uskrslogu prepoznali onoga povijesnoga koji je s njima hodio i ophodio, koji ih je pozvao i poučavao, koji je činio čudesa, podnio sramotu križa, smrti i ukop, da bi u slavu uskrsnuo. Potrebno je prihvatiti cjelokupnu zbiljnost Isusove osobe, prihvatiti cjelovitog Isusa Krista. Bez patnje, smrti i uskrsnuća našeg Gospodina ostaju naša vjera, naš kršćanski život i poslanje jedan veliki i nedovršeni torzo. Samo pred njime cjelovitim, posvemašnjim, imamo razlog za sretan i osmišljen život.

Uskrs govori o stvarnom životu, a ne o nekoj izmišljotini ili jeftinoj utjehi. Uskrs govori o Božjoj presudi kojom svijet poziva na odgovornost i uspostavlja svoje novo, slavno stvorenje slobode i mira, pozivajući sve ljude da žive u tome novom svijetu. Uskrs je Božja bogata dobrodošlica cijelom čovječanstvu. Kao uskrsni ljudi pozvani smo slaviti to na praktičan način kao i u radosnom i nespontanom bogoslužnom slavlju. Bog je sve učinio za nas u Isusu: Isusu koji je najavio Božje spasonosno, suvereno kraljevstvo; Isusu koji je umro da uništi moć vladara ovoga svijeta; Isusu koji je ponovno uskrsnuo da bude okrunjen kao kralj nad svime, na nebu i na zemlji.

Gospodin je uskrsnuo. Gospodin je Lazara uskrsrio. Vratio ga je među žive riječju: „Lazare, izidi van! Van iz groba!“ I nama govori Gospodin: „Čovječe, vjerniče! Izidi van, van iz groba grijeha, nevjere, sumnje, iz svoje tamnice. Uskrsnuo sam, razvalio vrata smrti, uništio smrt da bi svatko mogao proći prema izlazu iz tunela“. Bože, daj nam milost, danas i od sada, da živimo kao uskrsni ljudi, slaveći Isusovu ljubav i radost za njegovim stolom i obznajući njegovo kraljevstvo i pravdu u njegovu svijetu. ■

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

U Međugorju su uskrsnula naša nadanja

fra
Antonio
Musa

Proljeća u nama redovito bude pregršt osjećaja. Kao što Božje stvorenje u ovim danima cvijetom procvjeta i mirisom zamiriše, i u nama ljudima, u nama koji smo vrhunac njegove stvaralačke ljubavi, u proljeće propupaju uvijek isti, a uvijek novi osjećaji. Nekom tajanstvenom čežnjom Bog je prozeo naša srca i duboko u nas utkao snagu koja nas upućuje na beskonačno. U svim našim malenim, običnim, svakodnevnim, ljudskim čežnjama progovara upravo ta čežnja za vječnošću. I priliči onda da i slavljе Uskrsa, slavljе Kristove vječne pobjede koju on svojom snagom usidri u našu vremenitost, slavimo upravo u ovim proljetnim danima.

Proljeća u meni redovito bude sjećanja na rastanke s nekim dragim ljudima. I ove sam godine na neke srcu dobro poznate datume uzdizao ruke u molitvi za one kojih više nema među nama, a koji su, siguran sam, u Bogu željeli živjeti. I ovi korizmeni dani čijim smo stopama hodili kao da nas sigurnim putem dovedu upravo do ove uvijek stare i uvijek jednako nove spoznaje: cilj našega ljudskoga života je Boga upoznati, Bogu pripadati i nadasve Boga ljubiti. Ni manje ni više.

A Boga nije teško ljubiti ako smo ga prije toga upoznali i po vjeri mu pripadamo. Naš Bog nije neki daleki i strani koncept, on nije daleko od našega svijeta, našega vremena, naših radosti i naših strepnji. Naš Bog ima lice i njegovo je lice u isto vrijeme i ljudsko i božansko. Naš nam se Bog savršeno objavio u osobi svoga Sina Isusa Krista kojega slijedimo kao Učitelja života i Spasitelja svih nas koji priznajemo da nam je spasenje potrebno. Da takvoga Boga, Boga kojega smo u Kristu upoznali i kojemu smo povjerovali, nije teško ljubiti svjedoči nam iskustvo ljudi svih vremena, a osobito ono dragocjeno iskustvo onih koji su Božje Utjelovljenje u našu ljudsku stvarnost doživjeli iz prve ruke.

Evandeoski izvještaji o Isusovu uskrsnuću u sebi kriju jednu zani-

mljivu dimenziju. Naime, dok se izvještaji četvorice evanđelista u nekim detaljima razlikuju, ponajviše poradi tradicije iz kojih ovi tekstovi dolaze i poradi ranih kršćanskih zajednica za koje su napisani, ipak postoji nekoliko bitnih odrednica u kojima se svi evanđelisti slažu. Ponajprije, uskrsna priča događa se prvoga dana u tjednu. Isus je dakle već jedno duže vrijeme, od petka, u zapečaćenom grobu. Njegovi neprijatelji su već poprilično mirni u mišljenju da su se riješili ovog nametljivog putujućeg propovjednika koji je do temelja uzdrmao njihove trule strukture. Njegovi su pak učenici već i oplakali svoja obamrla nadanja. Uskrs tako donosi iznenađenje i jednima i drugima. Nadalje, uskrsna priča u sebi uključuje misterij – tajanstvenu stvarnost Božje intervencije u ljudsku povijest. Sveti nam Matej i Marko govore o anđelu Božjemu koji je prisutan u događaju uskrsnuća. Ta anđeoska prisutnost na prvi mah ne daje odgovora, nego postavlja još i više pitanja. Konačno, prvi svjedoci uskrsnuća su stražari i žene koje su na grob došle pomazati Isusovo mrtvo tijelo. Uskrs se najprije događa u srcima i životima onih koji su daleko od mjesta gdje su se odluke donosile i gdje se donose.

Među tim prvim svjedocima Uskrsa ističe se jedno ime oko kojeg se slažu svi evandeoski zapisi. Naime, na grobu se prva zatekla Marija Magdalena. Iako se različiti kršćanski autori danas razlikuju u mišljenju tko je bila Marija Magdalena, kršćanska nam tradicija govori o ženi u čijem je životu Isus, taj tajanstveni i dobri Učitelj, učinio čudo. Marija je bila izgubljena, a Isus ju je pronašao i među mnogima je izabrao da bude *apostolom* apostolima. Marija je pak u Isusa stavila svu svoju nadu i sve svoje pouzdanje. Toliko puta njezina su nadanja bila pogazena i izdana. Toliko puta njezina su nadanja bila ismijana i prekrizana. Toliko puta njezinim je nadanjima kraj došao i prije negoli su imali priliku stvarnost postati. Ali Isusov pogled vidio je bolje od drugih i Isus je u njezinu srcu već jednom uskrsnuće u sebi kriju jednu zani-

mljivu dimenziju. Naime, dok se izvještaji četvorice evanđelista u nekim detaljima razlikuju, ponajviše poradi tradicije iz kojih ovi tekstovi dolaze i poradi ranih kršćanskih zajednica za koje su napisani, ipak postoji nekoliko bitnih odrednica u kojima se svi evanđelisti slažu. Ponajprije, uskrsna priča događa se prvoga dana u tjednu. Isus je dakle već jedno duže vrijeme, od petka, u zapečaćenom grobu. Njegovi neprijatelji su već poprilično mirni u mišljenju da su se riješili ovog nametljivog putujućeg propovjednika koji je do temelja uzdrmao njihove trule strukture. Njegovi su pak učenici već i oplakali svoja obamrla nadanja. Uskrs tako donosi iznenađenje i jednima i drugima. Nadalje, uskrsna priča u sebi uključuje misterij – tajanstvenu stvarnost Božje intervencije u ljudsku povijest. Sveti nam Matej i Marko govore o anđelu Božjemu koji je prisutan u događaju uskrsnuća. Ta anđeoska prisutnost na prvi mah ne daje odgovora, nego postavlja još i više pitanja. Konačno, prvi svjedoci uskrsnuća su stražari i žene koje su na grob došle pomazati Isusovo mrtvo tijelo. Uskrs se najprije događa u srcima i životima onih koji su daleko od mjesta gdje su se odluke donosile i gdje se donose.

I ljudski je promišljati o težini onoga trenutka u kojem Marija odlazi na grob k svojem mrtvom Spasitelju, ali i o jasnoći spoznaje koja je tjera natrag k ostalim učenicima kojima upravo ona donosi vijest o Uskrsnuću njihova Učitelja. U trenutku uskrsne spoznaje Marija je još jednom, sada za svu vječnost, doživjela uskrsnuće svojih nadanja. U Isusovoj je pobjedi propupala *nadosna* snaga Marijine vjere i vjere tolikih učenika sve do naših dana. Zato su ova proljeća tako čudesno lijepa: jer u njima slavimo ne samo buđenje Božjeg stvorenja na još jedan životni ciklus nego nas i to podsjeća da su u uskrsnuću Isusa Krista uskrsnula nadanja cijeloga čovječanstva. Uistinu, ako je Bog znao i put iz zatvorenog groba, onda ni ovo čekanje Božjeg spasonosnog trenutka za svijet, Crkvu i za ljude, čekanja koje nam se ponekada učini dugim i teško dostižnim, nije predugo. Sve u Božje vrijeme!

U ovim preduskrsnim danima u međugorskoj zbilji u SAD-u dogodio se mali Uskrs. Naime, uz blagoslov svih odgovornih, međugorski Mladifest se po prvi puta organizira za mlade u ovom englesko-govorećem dijelu svijeta. Organizatori ovog velikog događaja imaju i velika nadanja za Crkvu u ovom dijelu svijeta i ne sumnjaju da će ovaj susret donijeti mnoge plodove. Crkva je to kojoj je potrebna duhovnost i iskustvo na koje nas u Međugorju poziva Kraljica Mira. Osim ovog lijepog događaja, u SAD-u svjedočimo jednoj velikoj *renesansi* međugorskog molitvenog pokreta. Nakon što je Crkva odobrila štovanje Kraljice Mira, nebrojeni su pojedinci i grupe pohrlili u Gospino međugorsko krilo. Svjedoče o tome i nebrojena planirana hodočašća, ali i sve češći posjeti svećenika, redovnika, redovnica, angažiranih vjernika laika pa i popularnih *mainstream* evangelizatora Međugorju. Ovo je uistinu trenutak u kojem Bog uskrisava tolika naša nadanja i tolika nadanja Crkve i cijeli taj radostni pokret povjerava Kraljici Mira.

No, nije li tako moralo i biti?! Ne uči li nas tome i priča Uskrsa?! Ne govori li nam o tome i Marija Magdalena, stidljivo

Foto: Arhiv/ICMM

Ovo je zato vrijeme međugorskog Uskrsa u kojem Bog uskrisava naša nadanja. Uskrs je to koji cijeloj Crkvi može podariti ono što traži. Taj međugorski Uskrs sanja Crkvu uvijek novih proljeća, Crkvu koja moli, radi, služi i naviješta. Crkva je to koja ne dopušta da je mijenjaju mijene svijeta, nego ona – Božjom snagom u sebi – preobražava svijet kojemu je poslana.

i tiho, onako kako samo ona znade?! Kao što je i za uskrsnu priču bilo potrebno vrijeme kako bi se u periodu iščekivanja izbistrili odnosi, tako je vrijeme odredilo i međugorsku duhovnost koja se nije urušila niti nestala jer znamo gdje joj je izvor. Kao što je za Uskrs bio potreban Božji čudesni zahvat, upravo su Božji zahvati ono što prati iskustvo Međugorja od prvoga dana. Kao što se Uskrs ponajprije objavio onima koji su bili daleko od središta moći, tako je i međugorska priča, priča Kraljice Mira, započela s onima koji su bili na samome rubu, ali koji su svojim svjedočanstvom preobražavali i preobražavaju sustave Crkve i društva.

Ovo je zato vrijeme međugorskog Uskrsa u kojem Bog uskrisava naša nadanja. Uskrs je to koji cijeloj Crkvi može podariti ono što traži. Taj međugorski Uskrs sanja Crkvu uvijek novih proljeća, Crkvu koja moli, radi, služi i naviješta. Crkva je to koja ne dopušta da je mijenjaju mijene svijeta, nego ona – Božjom snagom u sebi – preobražava svijet kojemu je poslana. Crkva je to koja iznad svega u srcu čovječanstva koje je sa svih strana okruženo prolaznošću, čuva onu čežnju za Vječnim i Beskonačnim. Dok slavimo Isusovo Uskrsnuće, zahvalimo mu na daru i međugorskog uskrsenja, a zatim poput Marije Magdalene postanimo zauzeti i vjerni svjedoci ovoga uskrsnuća te poruku Kraljice Mira svjedočimo, propovijedajmo, dijelimo i donosimo svijetu u koji nas Ona šalje. Ovo je njezino vrijeme! Ovo je vrijeme Božje! ■

fra
Marinko
Šakota

Dvije slike iščitavamo iz ove Gospine poruke: Proljeće u kojemu se „sve budi iz zimskog sna“ i „svjetlo uskrslog Isusa“. Buđenje iz zimskog sna posvuda se opaža. Klice, pupoljci, listovi, cvijeće – sve se to javlja u proljeće. Priroda se obukla u novo ruho. Sve je oživjelo, sve je drukčije. Ptice pjevaju, a ljudi su živliji i radosniji. No otkud sva ta novost u prirodi? Gdje je taj novi život bio zimi? Zar je zimi bio nestao?

Sve te klice bile su tu i zimi, u zemlji i stablima. Nisu se vidjele, nije bilo klijanja ni rasta, jer nije bilo uvjeta za to. Bila je zima, hladno, nedovoljno sunčeve topline i svjetla. Proljećem se sve promijenilo. Snagom sunčeva svjetla i topline sve što je spavalo – probudilo se, sve što je izgledalo mrtvo – oživjelo je. Život je „uskrsnuo“.

Isusovo uskrsnuće ima sličnosti s onim što se događa u prirodi u proljetnom vremenu. I nije slučajno da Uskrs slavimo baš u proljeće, u godišnje doba kada se u prirodi javlja novi život. Uskrs – to je Isusova želja da proljeće bude u nama. Uskrs – to je Isusov poziv na duhovno buđenje iz mrtvila, iz sna, na otvaranje očiju i srca. Kao što u prirodi u proljetnom vremenu sve oživljava, tako je i Uskrs oživljavanje, novi život u nama i među nama. Uskrs je kad se u nama probudi ljubav i kad je ona jača od svega što nije dobro, kad ona prevlada nad zlom.

Druga slika je svjetlo, a to svjetlo je uskrsli Isus. Njegov znak je svjetlo u Uskrsnoj noći koje nastaje od vatre na kojoj se užije uskrsna svijeća. Dok uskrsna svijeća prolazi kroz okupljeni narod, u prostoru se događa pretvorba: Svjetlo se širi, a tama sve više gubi na snazi. To je slika onoga što Isus želi da se u nama dogodi: Da u nama sve više jača ljubav, sve istinito, lijepo i dobro, a da sve više slabi tama. Kad se to dogodi,

Uskrs – to je Isusov poziv na duhovno buđenje iz mrtvila, iz sna, na otvaranje očiju i srca. Kao što u prirodi u proljetnom vremenu sve oživljava, tako je i Uskrs oživljavanje, novi život u nama i među nama. Uskrs je kad se u nama probudi ljubav i kad je ona jača od svega što nije dobro, kad ona prevlada nad zlom.

Proljeće i Uskrs

„U ovom proljetnom vremenu kada se sve budi iz zimskog sna, probudite i vi vaše duše molitvom da bi bile spremne primiti svjetlo uskrslog Isusa.“ (25. 3. 2009.)

tada je Isus uskrsnuo u nama, izašao iz našeg groba nevjere, mržnje, nepomirenosti, podjela, sukoba...

Zašto Gospa kaže: „Da bi naše duše molitvom bile spremne primiti svjetlo uskrslog Isusa“? Zar mi nismo spremni primiti to svjetlo? I što će se dogoditi ako primimo Isusovo svjetlo?

Primjer nam je priroda. U njezinoj naravi je da je spremna. Kad u proljeće sunčeva svjetlost ojača, priroda je dočeka spremna, raspoložena, željna rasta. Ona ne može reći „ne“. Kod nas ljudi je drukčije. Mi možemo reći „ne“. I kad su svi uvjeti ispunjeni, kad nam je dobro u materijalnom smislu, naša srca se mogu zatvoriti i prema Bogu i prema ljudima. Kad nam je materijalna strana osigurana, često se dogodi da baš tada zaboravimo Boga i Božju ljubav i zatvorimo se Njegovu svjetlu. Bog nas ljubi i dalje, Njegova ljubav je kao „sunce“, kako nas uči Isus, ali mu se ne izlažemo, ne dopuštamo mu da nas obasja i grije.

Uz sliku „svjetla uskrslog Isusa“ usko je vezana slika pepela na Pepelnicu. Pepeo u nama – to je stanje duhovne smrti, kada ne molimo, ne idemo na svetu misu, kada u nama nema želje ni potrebe za Bogom, za susretom s Njim u molitvi. To je znak da su se lijenost i mlakost uvukle u naša srca, da smo se uspavali, izgubili osjećaj za Boga i sveto, ali i za grijeh, da su nam otupila osjetila. Srce je otvrdnulo. Nestalo je ljubavi prema Bogu i prema ljudima. U nama je hladnoća. Postali smo ravnodušni i sebični.

Što su uzroci tog stanja pepela?

Isus ukazuje na neke uzroke: „Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj dan jer će kao zamka nadoći na sve žitelje po svoj zemlji.“ (Lk 21, 34-35)

Proždrljivost, pijanstvo i brige slike su životnoga stila današnjeg čovjeka i površnosti kao posljedice takva života. Živeći na takav način, srce oteža, otupi, uspori, pa čovjek postaje slijep i gluh, duhovno lijen te gubi osjećaj za dobro i lijepo, za Boga i za čovjeka, za ono što je sveto, ali i za grijeh. I Gospa govori o takvu srcu: „Ja, dječice, nisam umorna iako vidim vaša srca teška i umorna za sve ono što je milost i dar.“ (25. 10. 2006.)

Jako je važno vjerovati kako je moguće da se stanje u nama promijeni, da se pepeo pretvori u vatru, da se u nama probudi ljubav prema Bogu i ljudima. Moguće je da počnemo rado ići na svetu misu i usred pustih obveza pronaći

Uskrs je moguć u nama, jer u svima nama su prisutne klice dobra, istine, vjere, ljubavi, mira, praštanja, zajedništva, prijateljstva, žrtve za druge. Nisu nestale, u nama su. Samo je pitanje jesmo li mi spremni primiti svjetlo uskrslog Isusa...

vremena za molitvu. Moguće je da se obnove odnosi koji su bili poput pepela. Moguće je oprostiti i započeti iznova.

No kako bi se ta promjena ostvarila, trebamo slušati našu nebesku majku Mariju koja nam daje sredstva do njezina ostvarenja: molitva, obraćenje, post, molitva Duhu Svetom, čitanje Božje riječi, euharistija, molitva pred križem, ispovijed, molitva za ljubav prema ljudima koji nam nisu dragi, koji su nas povrijedili, razgovor u obitelji, činjenje dobrih djela, pomaganje potrebnima, žrtvovanje sebe za druge...

Gospa želi da molimo, jer će u molitvi – naravno, u molitvi otvorena srca – naše duše postati spremne, raspoložene, otvorene Božjem svjetlu, Njegovoj toplini i dobroti, Njegovoj ljubavi. I dogodit će se kao u prirodi koja je spremna primiti sunčevo svjetlo: Klice vjere, nade i ljubavi će „uskrsnuti“, početi klijati, rasti, jačati. U nama će novi život naći prostora, jer će se vjera i povjerenje u Boga izboriti i pobijediti nepovjerenje i sumnju. Tada će misao da je nešto nemoguće pobijediti druga misao – da je Bogu sve moguće. Tada će ljubav biti sposobna izboriti se i pobijediti negativne osjećaje i misli. Tako će misao da je nemoguće ljubiti, oprostiti, iznova započeti pobijediti ona druga: Da je ljubavi sve moguće.

Et o zašto se pripremamo korizmom, četrdesetodnevnom hodom od Pepelnice do Uskrsne noći, jer to je hod od pepela do vatre.

Na koncu zaključimo: Uskrs je moguć u nama, jer u svima nama su prisutne klice dobra, istine, vjere, ljubavi, mira, praštanja, zajedništva, prijateljstva, žrtve za druge. Nisu nestale, u nama su. Samo je pitanje jesmo li mi spremni primiti svjetlo uskrslog Isusa... ■

Darko Pavičić

U pripremi za Uskrs jednome danu kao da se ne posvećuje dovoljno pozornosti. Radi se o Velikoj suboti, koja dolazi nakon Velikog petka i Kristove muke i smrti te prije nedjelje Kristova uskrsnuća. Ljudskim životima tada zavlada posljednja užurbanost u pripremanju uoči velikog blagdana, kojoj može promaknuti upravo važna, duboka i mistična dimenzija toga dana.

„Velika subota je dan tišine. Toga dana nema liturgije. Mi monasi pjevamo samo časoslov“, piše u „Uvodu u Veliki tjedan“ Anselm Grün, dodajući kako se u psalmima različitih časova toga dana meditira da Isus leži u grobu, da je čitav svijet zaprepašten u šutnji pred tajnom: Bog je mrtav.

„Isus je ne samo umro, nego je bio mrtav tri dana. On je u svojoj smrti sišao u carstvo mrtvih. Otada su teolozi razmišljali o tome što to znači kad u Vjeronju kažemo: ‘Sišao u carstvo smrti’ ili: ‘Sišao nad pakao’“, piše Grün, a papa Benedikt XVI. pokušava tajnu ovoga članka vjere objasniti primjerom: „Dijete se boji kada samo mora ići po sumraku šumom, koliko god ga uvjeravali da nema razloga njegovoj bojazni. U trenutku kada se nađe u mraku, samo i duboko doživi samoću, pojavljuje se pravi čovjekov strah, ne strah pred nečim, nego strah kao takav...“ „Kod djeteta će svakako nestati straha u času kad se pojavi jedna ruka koja će ga uzeti i povesti, u času kad ono čuje ljudski glas; dakle onda kad doživi blizinu čovjeka koji ga voli...“ I zatim kaže: „Kad bi postojala takva samoća, koju više ne bi mogla razbiti ničija riječ; kad bi se došlo do tako duboke napuštenosti u kojoj se nikakav ‘ti’ ne bi više mogao pojaviti, bila bi to zbiljska i potpuna samoća; to bi, drugim riječima, bilo ono što se u teologiji naziva ‘pakao’“. „Zaista, jedno je sigurno: postoji samotnička noć, u kojoj nema nikakva glasa; postoje vrata kroz koja možemo stupiti samo kao samci: vrata smrti. Sva strahota svijeta u krajnjoj je liniji strah pred ovom samoćom.“ U taj strah od krajnje usamljenosti hoće prodrijeti poruka Velike subote: Krist je prošao kroz vrata posljednje usamljenosti. Sišao je u carstvo pakla. Ta poruka sada znači: „da i u posljednjoj noći, u koju više ne prodire ni jedna riječ, u kojoj smo svi kao uplakana odbačena djeca, postoji glas koji nas poziva, ruka koja nas prihvaća i vodi.“ Velika subota znači da je čovjekova usamljenost nadvladana jer je sam Krist u nju ušao. „Time je nadvladan pakao ili, točnije: smrt koja je prije bila pakao, sada to više nije. To dvoje sada

Mistična dimenzija Velike subote

više nije jedno te isto, jer se usred smrti nalazi život, jer je usred smrti nastanjena ljubav... Vrata smrti stoje otvorena otkako je u smrti nastanjen život, otkako u njoj prebiva ljubav“ (Joseph Ratzinger, „Uvod u kršćanstvo“).

Grün veli da ovu teološku poruku možemo prevesti i u našu psihu te da ona tada znači: Krist je sišao u carstvo sjena moje duše.

„Svaki čovjek ima u sebi jedan Had u kojemu stanuje sve ono što on u sebi nije pogledao, što je zgnječio ili potisnuo. Slaviti Veliku subotu znači stoga i da s Kristom silazim u vlastitu dušu, u ponore moje duše. To je nešto drugo od psihološkoga istraživanja moje duše. Ja zajedno s Kristom svjesno silazim u carstvo sjena moje duše. Poznajem mnoge ljude koji se plaše tišine. Jedna žena je kazala da u tišini u njoj provali vulkan. A to vodi dotle da mora živjeti u neprestanu strahu od toga nutarnjeg vulkana. Ona troši puno energije da vulkan u njoj zatomi. Ali ako u prijeteći kaos moga vulkana sidem zajedno s Kristom, on će od mene uzeti strah. U meni ne će više biti ništa u čemu ne bi stanovao

biti najmoćniji, kad izgleda potpuno mrtav, on se može vratiti u život. Naučili su da nikad ne izostavljaju Boga.

„Međutim, Campolo je u svojoj propovijedi preskočio jedan dan“, piše Philip Yancey u knjizi „Isus kakvog nisam poznao“, navodeći kako su „druga dva dana dobila u crkvenom kalendaru svoje ime: Veliki petak i Uskrs, uskrsna nedjelja“.

„Ali u stvarnom smislu mi živimo u subotu, danu koji nije dobio ime. Ono što su učenici iskusili u malom stupnju - tri dana žalovanja nad čovjekom koji je umro na križu - mi sada doživljavamo na kozmičkoj razini. Ljudska povijest teče dalje, između doba obećanja i ispunjenja. Možemo li vjerovati da Bog može učiniti nešto sveto i lijepo i dobro od svijeta koji obuhvaća ratovi i geta u velikim gradovima i pretrpani zatvori u najbogatijoj zemlji na svijetu? Na našem planetu je subota; hoće li ikad doći nedjelja?“, veli Yancey dodajući kao mračni golgotski

Velika subota znači da je čovjekova usamljenost nadvladana jer je sam Krist u nju ušao. „Time je nadvladan pakao ili, točnije: smrt koja je prije bila pakao, sada to više nije. To dvoje sada više nije jedno te isto, jer se usred smrti nalazi život, jer je usred smrti nastanjena ljubav... Vrata smrti stoje otvorena otkako je u smrti nastanjen život, otkako u njoj prebiva ljubav“ (Joseph Ratzinger, „Uvod u kršćanstvo“).

on, kamo njegovo svjetlo i njegova ljubav ne bi doprli. Tako se na Veliku subotu na meni osobno događa otkupljenje koje se dogodilo na križu i u Isusovu silasku u carstvo smrti. Ja gubim strah od neotkupljenoga u meni. Jer Krist je sišao u sve neotkupljeno, mrtvo, ukotčeno, potisnuto u meni. Ikone Istočne crkve izražavaju to ovako: Krist silazi u carstvo smrti i uzima mrtve za ruku i izvodi ih na svjetlo. Tako si mogu zamisliti da on mrtva mjesta u meni dodiruje svojom rukom i vodi ih u život i na svjetlo da bi po njemu sve u meni moglo živjeti“, piše Anselm Grün o snazi i značaju Velike subote.

U svoj propovijedi „Petak je, ali dolazi nedjelja“, američki baptistički propovjednik Antony Campolo usporedio je kako je svijet izgledao u petak - kad su sile zla nadvladale sile dobra, kad je svaki prijatelj i učenik pobjegao u strahu, kad je Božji Sin umro na križu - te kako je izgledao u uskrsnu nedjelju. Učenici koji su doživjeli oba dana, petak i nedjelju, nikad više nisu posumnjali u Boga. Naučili su da Bog može biti najbliži kad izgleda najodsutniji, kad izgleda najslabiji, on može

petak možemo nazvati Velikim samo zbog onoga što se dogodilo u uskrsnu nedjelju, u dan koji daje primamljivo rješenje za zagonetku svemira.

„Uskrs je otvorio pukotinu u svemiru koji se kreće prema entropiji i raspadanju, zapečativši obećanje da će Bog jednog dana uvećati čudo Uskrsa do kozmičke razine. Dobro je sjetiti se da u kozmičkoj drami mi proživljavamo svoje dane u subotu, neimenovanom danu između petka i nedjelje. Poznajem ženu čija baka leži pokopana ispod sto pedeset godina starog hrasta na groblju jedne episkopalne crkve u ruralnoj Louisiani. U skladu s bakinim uputama, na nadgrobnom spomeniku uklesana je samo jedna riječ: „Čekam.“

Odnosno, upravo ona koja cijelu Veliku subotu nosi na svojim leđima iščekujući uskrsnu nedjelju i radost uskrsnuća. I podsjeća nas da tišina toga dana ima golemu važnost u iščekivanju Uskrsa te da joj treba samo otvoriti srce i oslušnuti je u njezinoj punini. ■

Novo Nebo i nova Zemlja

Mirta Miletić

Korizma koja je iza nas imala je za cilj povratak k Isusu. Povratak srca Božjoj ljubavi. I sve što smo činili kroz korizmu trebalo je imati ovo za cilj. Postovi, odricanja, mrtvljenja, križni putevi, razmatranja. Sve su to trebala biti sredstva koja vode povratku odnosa s Bogom. Naš Bog je ljubomoran Bog i željan je ljudskog odnosa. Stalo mu je do čovjeka jer ga neizmjerljivo ljubi.

Zašto je Isusovo uskrsnuće radosna vijest za nas?

Isus je svojim uskrsnućem tijela napravio nešto što se nikada nije dogodilo u ljudskoj povijesti. Njegovo tijelo je preobraženo Duhom Božjim i oslobođeno svakog raspadanja i prolaznosti. Time je otvorio vrata za preobrazbu naše ljudske naravi, čitave prirode i svakog čovjeka. Spasio je ljudsko tijelo od raspadanja i ništavila. Dao smisao svakom rođenom pojedincu i oduzeo

vlast Sotoni. Njegovim uskrsnućem neprijatelj čovjeka je zauvijek izgubio bitku. Smrt, grijeh, đavao, mrak i patnja su pobijeđeni. Uskrs je zapravo događaj nade, dan nove povijesti čovječanstva. Uzaludna je vjera naša ako nema Isusova uskrsnuća. Taj događaj je temelj na kojem počiva naša vjera. Bez uskrsnuća naša su nastojanja i trud oko kršćanskog života uzaludni.

Kristovo uskrsnuće važno je za moje odnose. Obiteljski poziv i te kako od nas traži vjeru u uskrsnuće. Ljubiti supružnika kojeg si izabrao/la nije jednostavno jer nam život donese različite situacije koje propitkuju našu ljubav. Događa se često da se ne razumijemo, da optužujemo, tražimo krivca, ne opraštamo. Događa se i da te tvoj supružnik često stavi na križ hladnoćom i tvrdoćom. Kako tada ljubiti kada drugi ne uzvraća ljubav? Bezuvjetna ljubav je rješenje. Takvu ljubav nam je pokazao Isus na križu. To je odluka za lju-

bav koja pritom nema uporište u osjećajima. Takvom ljubavlju možemo ljubiti ako vjerujemo u Uskrsnuće. I na koncu takva ljubav ima smisla jedino u svjetlu Uskrsa. Inače je besmislena!

Odnosi s djecom su također potrebni Uskrsa, novog pogleda na njih kao pojedince, na probleme koje s njima prolazimo. Uskrs nam pomaže shvatiti kako djeca nisu naše vlasništvo, nego su nam dana da ih uputimo na nebeskog Oca. Ona nam ne pripadaju, ne ispunjavaju naše neispunjene želje i ne služe kao skrivalo iza kojeg se skrivamo. Prevelika navezanost i nalijepljenost na djecu puno govori o roditeljima koji i sami nisu prošli odnos s Ocem, pa ga kompenziraju kroz djecu.

Djeca imaju svoj vlastiti put odrastanja. U svjetlu Uskrsa možemo razumjeti i probleme kroz koje djeca prolaze. Važno je da njihove probleme ne shvaćamo kao njihovu neposlušnost i zloću prema

nama. Oni kroz probleme izrastaju, uče i sazrijevaju. Mi ih jednostavno ne možemo staviti pod "stakleno zvon", niti je to dobro. Važno je da uče kroz vlastito iskustvo, otkrivajući važnost vlastite odgovornosti i istinske slobode. I tu nekako možemo promatrati Isusovu muku i smrt te na kraju uskrsnuće. Djeca do nekih spoznaja često dolaze kroz muku krivih odabira, kroz teškoće. No, to je potrebno za njihovo izrastanje. Bog kao vrsni pedagog i našu djecu odgaja dopuštajući različite situacije. On je na kraju krajeva njihov Otac, On ih je želio i brine o njima na najbolji mogući način. Važno nam je, kao roditeljima, to povjerenje u nebeskog Oca jer nas inače izjeda strah i briga za našu djecu.

Voljela bih naglasiti i još jednu perspektivu Uskrsa. Isusovo uskrsnuće nam govori i o tome koliko je veličanstveno i naše tijelo. Ako se Bog htio utjeloviti, onda nam to govori o tome koliko je ti-

Događa se često da se ne razumijemo, da optužujemo, tražimo krivca, ne opraštamo. Događa se i da te tvoj supružnik često stavi na križ hladnoćom i tvrdoćom. Kako tada ljubiti kada drugi ne uzvraća ljubav? Bezuvjetna ljubav je rješenje. Takvu ljubav nam je pokazao Isus na križu. To je odluka za ljubav koja pritom nema uporište u osjećajima. Takvom ljubavlju možemo ljubiti ako vjerujemo u uskrsnuće. I na koncu takva ljubav ima smisla jedino u svjetlu Uskrsa. Inače je besmislena!

jelo važno sredstvo spasenja. I naše tijelo će uskrsnuti. Vjerujemo li doista da će se naša tijela preobraziti, uskrsnuti? Tu istinu vjere ispovijedamo svake nedjelje izgovarajući Vjerovanje. Katekizam Katoličke Crkve naziva tijelo stožerom spasenja. „Smrcu se duša dijeli od tijela, ali u uskrsnuću će Bog našem preobraženom tijelu dati nepokvarljiv život sjedinjujući ga s našom dušom. Kao što je Krist uskrsnuo i vječno živi, tako ćemo i mi svi uskrsnuti u posljednji dan.“ (KKC 1016)

Dakle, čeka nas novo Nebo i nova Zemlja gdje više nema smrti i grijeha. Tu više Sotona nema vlast. On je Uskrsom Gospodina našeg Isusa Krista pobijeđen. Obnovimo ovog Uskrsa vjeru u tu stvarnost i uprimo pogled u ono što nas čeka živeći naše obiteljske odnose na nov, uskrsni način. Zahvalimo Gospodinu na daru naših života jer smo dobili priliku živjeti vječno! Zato radujmo se, jer Uskrsnuo je! Želim Vam sretan i blagoslovljen Uskrs! ■

Ne boj se! Bog ima zadnju riječ!

Krešimir
Miletić

U svijetu potresenom prijetnjama globalnog rata, geopolitičkim napetostima, klimatskim krizama i općom nesigurnošću, čovjek se sve češće osjeća kao sitna točka u velikoj, nemilosrdnoj slici povijesti. Vijesti o sukobima, preslagivanjima moći i nuklearnim arsenalima poput tamnih oblaka nadvijaju se nad svakodnevicom. U takvom ozračju lako je pomisliti da svijet klizi u kaos bez kontrole. No, kršćanska vjera i poruka Uskrsa pozivaju na potpuno drukčiji pogled. Bog ima zadnju riječ – nad poviješću, nad čovjekom i nad smrću.

Uskrs je događaj koji ima neusporedivo dublju poruku od one koju nudi površnost ili zaustavljanje na tradicionalnim običajima. On je događaj koji se dogodio unutar stvarne, brutalne stvarnosti, u svijetu Rimskog carstva koje je dominiralo silom, strahom i križem. Isus nije bio žrtva nesretnog slučaja ili političke spletke – njegovo predanje smrti bilo je svjesno i slobodno, ali nije imalo zadnju riječ. Kad su svi pomislili da je s Isusom gotovo, da je on još jedan u nizu poraženih idealista, Bog je progovorio iz groba – i rekao: „Nije ovdje. Uskrsnuo je.“

U biblijskom pogledu na svijet, povijest nije kaos bez smisla. Ona je dramatična, puna lomova, grijeha i tragedija – ali nije prepuštena slučaju. Bog vodi povijest, ali ne kao nevidljivi manipulator, nego kao mudri i strpljivi Bog, koji poštuje čovjekovu slobodu, ponekad i šuti, ali nikad ne napušta čovjeka. On se objavio kao milosrdni Bog koji beskrajno i bezgranično ljubi čovjeka. Bog koji ima konkretan plan spasenja i otkupljenja čovjeka. Uskrs je Božji odgovor na nasilje, zlo i smrt – ne u obliku sile, nego u obliku pobjede koja dolazi kroz križ. Mi ne živimo u iluziji da će sve biti dobro samo zato što to želimo. Naprotiv, vjera nas poziva na budnost srca, na prepoznavanje znakova vremena, ali i na trajnu ukorijenjenost u istini da je Uskrsnuće stvaran događaj – trenutak u kojem je Bog preokrenuo sve što se činilo izgubljenim.

Zato kršćanin ne bježi od vijesti, ne zatvara oči pred ranama svijeta. On se s njima suočava, ali ne gubi nadu. Jer zna da posljednja riječ ne pripada ni vojskama ni tržištima, ni carevima – nego Bogu. Današnji svijet sve češće živi u „uskrsnoj suboti“ – između tame Velikog petka i svjetla nedjelje

Uskrsa. Ljudi gube povjerenje u sustave, institucije, jedni u druge. Raste osjećaj da stvari izmiču kontroli. No upravo u toj tamnoj pozornici, kršćanstvo ne donosi samo doktrinu ili ideju – ono donosi osobu. Osobu Isusa Krista, koji je jednom za svagda prošao kroz smrt i više joj ne pripada. Uskrs zato znači: smrt više nema zadnju riječ! Grijeh više nema zadnju riječ! Povijest nije zatvorena tamnica, nego otvoren put prema Ocu. Ako je Isus uskrsnuo – onda ništa nije i ne može biti izgubljeno.

Što to znači za nas? Ni jedan rat, ni jedna prijetnja, ni jedan ljudski plan nisu jači od Božjeg nauma spasenja. Povijest nije prepuštena moćnicima, nego ju nosi Bog, koji često djeluje u tišini i skrivenosti – ali nikada ne prestaje voditi svoje stado. Uskrsna vjera ne isključuje odgovornost. Kršćanin je pozvan biti svjetlo i sol – zauzimati se za mir, pravdu, istinu. Ali to čini ne iz očaja, nego iz vjere da je dobro jače od zla, da istina pobjeđuje, da ljubav nikad nije uzaludna.

Uskrs nas uči da nas ne spašava ljudska sila, nego Božja ljubav, vjernost i milosrđe. Uskrs nam na poseban način očituje Božju svemoć, kako nas uistinu ništa ne može odvojiti od ljubavi Kristove. Možda ne možemo spriječiti sve ratove, ali svakako možemo utjecati na ono što se događa svojom molitvom. U Međugorju, već više od četrdeset godina, Blažena Djevica Marija nas poziva na obraćenje, post, molitvu i mir. Njezine poruke nisu udaljene od stvarnosti – naprotiv, one je duboko prožimaju. Gospa nas u Međugorju uči da se molitvom i postom može i ratove zaustavljati. Problem je naša mlakost i manjak vjere.

Nitko kao Marija nije dublje proživio muku i uskrsnuće svoga Sina. Ona je podno križa stajala u boli, ali i u vjeri. Iako nije mogla razumom obuhvatiti što se događa, njezino je srce vjerovalo.

Uskrs je doživjela kao majka – u tišini, u kontemplaciji, u zahvalnosti. Zato je ona najvjernija suputnica svakome tko prolazi kroz tamu, neizvjesnost i bol. U svojim porukama, Marija nas poziva da činimo upravo ono što je i sama živjela: da ostanemo s Isusom i kad je teško, da ne odustanemo od dobra ni kad se čini besmisleno, da vjerujemo kad je tama

Isus nije bio žrtva nesretnog slučaja ili političke spletke – njegovo predanje smrti bilo je svjesno i slobodno, ali nije imalo zadnju riječ. Kad su svi pomislili da je s Isusom gotovo, da je on još jedan u nizu poraženih idealista, Bog je progovorio iz groba – i rekao: „Nije ovdje. Uskrsnuo je.“

Uskrsna nada nije bijeg od svijeta. Ona ne kaže: „Ne brini, sve će se riješiti samo od sebe.“ Uskrsna nada kaže: „Bog je vjeran. On djeluje. I već je pobijedio.“ Zato kršćanin može živjeti u ovom svijetu, sa svom njegovom težinom i ne podleći tjeskobi. Može gledati vijesti – i moliti. Može biti informiran – ali ukorijenjen u molitvi, postu i euharistiji. Može biti zabrinut – ali ne očajan.

najgušća i da molimo jer molitva otvara put svjetlu.

Uskrsna nada nije bijeg od svijeta. Ona ne kaže: „Ne brini, sve će se riješiti samo od sebe.“ Uskrsna nada kaže: „Bog je vjeran. On djeluje. I već je pobijedio.“ Zato kršćanin može živjeti u ovom svijetu, sa svom njegovom težinom i ne podleći tjeskobi. Može gledati vijesti – i moliti. Može biti informiran – ali ukorijenjen u molitvi, postu i euharistiji. Može biti zabrinut – ali ne očajan. U vremenu kada mnogi govore o kraju, Uskrs nas podsjeća da je to – tek početak. Početak novog života, novog pogleda, novog svijeta. I svaki put kad izgovorimo: „Uskrsnuo je!“, mi zapravo ispovijedamo: „Bog vodi. I On ima zadnju riječ.“

Pozvani smo biti navjestitelji radosne vijesti današnjem svijetu. Pozvani smo biti svjedoci da postoji drugačija logika – logika Kraljevstva Božjega, koje raste tiho poput sjemena, ali neizbježno sazrijeva. U vremenu straha i neizvjesnosti, Uskrs je poziv da gledamo dalje od groba, dalje od vijesti, dalje od prijetnji. Da znamo kome pripadamo, tko vodi našu povijest – i tko ju je već preobrazio iznutra. Jer uskrsnuće je, a ne ljudska mudrost, ključ razumijevanja svijeta. U konačnici, nije povijest ta koja će suditi Bogu – nego Bog koji sudi povijesti. I njegov sud nosi ime: milosrđe, vjernost i pobjeda života. Neka vam Blažena Djevica Marija, Kraljica Mira, izmoli uskrsnu radost, snagu vjere i sigurnost da je Bog s nama – i da On vodi naš život. Sretan i blagoslovljen Uskrs! ■

USKRS JE PROSLAVA ZRELE LJUBAVI

Paula Tomić

Osve godine zima se ne da. Uporno se vraća ledenim ugrizima, napadajući nježno propupale nasade. Tako i priroda oko nas odražava okrutnu bitku između smrti i života, između uništenja i stvaranja. Ipak, život, stvaranje i rast ne daju se 'pojesti' ledom, niskim temperaturama i jakim vjetrovima. Oni ipak nalaze put do cvijeta i ploda. Šarenilo boja na livadama, rascvjetale grane u krošnjama, let ptica među naletima bure poručuju jasno i glasno kako uvijek Život ima zadnju riječ. Tako nam i priroda pjeva o Uskrsu! O snazi Onoga koji jedini ima moć sve učiniti novim! Iz smrti učiniti da se rodi život, iz poraza da se kroz poniznost i samootkrivanje dođe do pobjede, iz straha da se uči živjeti u vjeri i povjerenju. Uskrsna pjesma priča je o tome kako nas ništa što je bilo ne treba uvjetovati, niti nas spriječiti u tome da idemo naprijed ka nečem novom, jer „Je li tko u Kristu, nov je stvor. Staro uminu, novo, gle, nastalo!“ (2Kor 5, 18).

Mi koji živimo na selu, postajemo nervozni ovih dana, jer počinje sezona rada na poljima. Sve ono što je tokom zime

šarenilo boja na livadama, rascvjetale grane u krošnjama, let ptica među naletima bure poručuju jasno i glasno kako uvijek Život ima zadnju riječ. Tako nam i priroda pjeva o Uskrsu! O snazi Onoga koji jedini ima moć sve učiniti novim! Iz smrti učiniti da se rodi život, iz poraza da se kroz poniznost i samootkrivanje dođe do pobjede, iz straha da se uči živjeti u vjeri i povjerenju.

zaraslo, zapetljalo se, osušilo i smrznulo, treba odstraniti i urediti, a izniknule stabljike okopati i osloboditi korova. Svaki se put iznova čudim snazi kaosa koji tako brzo zavlada zemljom čim je se malo zapusti. Baš kao što je Bog najavio u Knjizi Postanka „Zemlja neka je zbog tebe prokleta: s trudom ćeš se od nje hraniti svega vijeka svog! Rađat će ti trnjem i korovom, a hranit ćeš se poljskim raslinjem. U znoju lica svoga kruh svoj ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: ta iz zemlje uzet si bio, prah si, u prah ćeš se i vratiti.“ (Post 3, 17-19) Zemlja je doista prokleta neredom, i ako je se imalo želi urediti, obraditi i kultivirati, treba se dobro s njom boriti, ot-

kidati od divljine i uvijek se iznova boriti protiv zarastanja. Zašto o ovome pišem? Jer mi je ova slika borbe s prirodom opet tako dobra slika za onu bitku koja se odvija u duši čovječjoj. U njoj caruje prokletstvo grijeha koji rađa kaos i nered, koji čini da manama i pohotama tako brzo zarastaju sve vrline i dobre nakane čim ih imalo zapustiš. I svaki dan iznova, kao što i zemlju čupaš od divljine, tako i dušu treba čupati od grijeha. U trudu i znoju lica, uz molitve, patnje i suze koje dovode do obraćenja vlastitog srca i srca drugih.

U zadnjoj poruci Gospa nas poziva na ovu borbu za red u dušama: „...U ovom milosnom vremenu kad ste pozvani na

obraćenje potičem vas, dječice, prikažite mi vaše molitve, patnje i suze za obraćenje srca koja su daleko od srca mog Sina Isusa.“ (poruka 25. 3. 2025.)

Na poseban način poziva nas da odrastemo, da preuzmemo svoje obaveze i odgovornosti, onako kako to čine zrele osobe i zreli kršćani. Zato kaže da molimo s Njom i kaže kako nam Ona želi pomoći, ali nam ne može pomoći bez nas. (usp. „Molite sa mnom, dječice, jer bez Boga nemate budućnosti ni života vječnoga. Ljubim vas, ali vam ne mogu pomoći bez vas. Zato recite Bogu da.“)

Cilj svake funkcionalne obitelji jest odgojiti dijete koje će postati zrela odrasla osoba. Poticaje za ostvarenje jedne dublje osobne zrelosti pronalazimo već u samom Svetom pismu: „Crkva, uvjeren u istinu da milost gradi na naravi ('gratia perficit naturam'), u mnogim dokumentima poziva svoje vjernike da se založe kako bi postigli onu zrelost kršćanskog života na koju Sv. Pavao potiče Efežane kad im piše da ne budu više 'malodobni, igračka valova, oko tjerani svakim vjetrov nauke u ljudskoj prijevernoj igri, usred prepređenosti koja lukavo krči put zabludi', nego da postanu zrele osobe da se što više približe 'k savršenom čovjeku, k mjeri punine veličine Kristove' (Ef 4, 13-14).

Osoba Isusa Krista ostaje jedini ideal koji se može i treba u svemu slijediti kako bi se postigla zrelost 'savršenog čovjeka' o kojoj govori Pavao u poslanici Efežanima. Afektivna zrelost, može se definirati kao 'stanje osobe koja je nadvladala infantilnu ovisnost sigurnosti od roditelja ili od pripadnosti nekoj skupini (rodbinskoj ili školskoj), i koja je stoga sposobna uložiti (investirati) afektivne energije u stvarnost, prihvaćajući samoću u kojoj može biti ono što jest i uspostavljajući društvene odnose na planu afektivne jednakosti.' Ova malo komplicirana definicija želi reći da afektivnu zrelost posjeduje ona osoba koja može sama ići kroz život, koja ne treba pomoć 'štaka' da bi se mogla održati na svojim nogama.“ – piše p. Mijo Nikić SJ, poznati katolički svećenik i psiholog.

Biblija govori o raznim vrstama ljubavi. Grčka riječ phileo znači prijateljska ili nježna ljubav; eros je strastvena ljubav koju osjećamo prema ljubavniku; a agape je uzvišena vrsta ljubavi – ljubav koju Bog ima prema svome Sinu i prema čovjeku. To je ljubav koja se žrtvuje i koju vidimo u Ivanu 3, 16: „Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina...“ Bog nije samo nešto osjećao, Bog je iz ljubavi djelovao, On je dao!!! „Agape“ je dakle voljna posvećenost drugomu koja nas motivira na djelovanje. Djelovanje koje odgovara konceptu „agape“ uvijek je davanje.

Gospa nas ovdje u Međugorju želi naučiti konceptu „agape“, ovoj uzvišenoj ljubavi koja je sva u davanju. Zato je iz Međugorja poteklo tako puno različitih humanitarnih organizacija po cijelom svijetu. Jer kad jednom srce osjeti da je ljubljeno i darovano, ono zauzvrat želi ljubiti i dati. To je znak zrelosti. One zrele ljubavi koja se utjelovila u osobi Isusa Krista. A Gospa nas ovdje uvijek vodi k Isusu. Jer je Isus naš model ponašanja i naš cilj kakvi trebamo postati. Isus je ispunjenje zrelosti, osobe koja je samostalno preuzimala rizike, terete, odgovornosti i odluke. Osobe koja je bila sposobna zaboraviti na sebe, darivati se drugima do točke da je za druge dala i svoj život. I Isus nam kaže da je samo to bezuvjetno davanje života za druge jedina prava ljubav (agape). I samo ova ljubav dovodi do Uskrsa!

Kao Majka, Gospa nas opet poziva da ne prestanemo rasti, da se ne zaustavljamo na nezrelim ljubavima koje nam svijet reklamira. Teška vremena traže jake, zrele ljude. Zato Gospa u teškim vremenima u kojima živimo i prema kojima idemo traži od nas zrelost življenja. Unu zrelost koja će se provjeriti na način koliko smo spremni darivati se i surađivati s Njom u Božjem planu spasenja. ■

Napokon! – mogli bismo uzviknuti kad dočita-mo zbirku ovih dokumenata koji su široj javnosti u ovome obliku i ovako cjelovito bili nedostupni, a sabrani su ovdje na jednom mjestu. Dakle, napokon – *audiatur et altera pars!* Neka se čuje i druga strana. Napokon se član dviju biskupskih komisija dr. fra Ivan Dugandžić, onodobno učitelj novaka na Humcu, a neko vrijeme i provincijski definator, pa potom od 1985. i duhovni pomoćnik u Međugorju, osmjelio izići u javnost s nama nepoznatim dokumentima. Kako je autor već u osmom desetljeću, zakoračio je u 78. godinu života, te kako je više od polovice članova prvih dviju Komisija u kojima je sudjelovao već s onu stranu, u vječnosti, zacijelo je htio otkriti (re-velare) i objaviti dio svoje pismohrane koji se tiče upravo međugorskoga fenomena te ponuditi čitateljima na prosudbu. (dr. fra Tomislav Pervan)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Ispovjedaonica svijeta (IV.)

Čovjekova potreba za obraćenjem i Božja spremnost na opraštanje

Zaboravljena ispovjedna praksa jedan je od najočitijih znakova krize vjere u zapadnoj Europi. U starijim crkvama po nekoć kršćanskih zemalja lako je uočiti brojne ispovjedaonice, ali one stoje neiskorištene, dok ih u crkvama građenim u novije vrijeme više i nema. Nisu ljudi u tim dijelovima Crkve odjednom postali bezgriješni pa im ne treba ispovijed, već je u posljednje vrijeme taj sakrament polagano nestao iz života velikog broja vjernika, za što mnogi okrivljuju biskupe i svećenike koji su to dopustili. Hodočasnici iz tih zemalja posebno su zahvalni što u Međugorju nalaze ono što u svojoj zavičajnoj Crkvi nemaju. Kako god je teško naći svećenike raspoložive za ispovijedanje hodočasnika, još je osjetljivije pitanje kako se ti hodočasnici ispovijedaju. Jesu li te ispovijedi uvijek praćene pravom pripremom, iskrenim pokajanjem i spremnošću na mijenjanje vlastitog života snagom sakramentalne milosti ili su možda samo plod naučenog običaja ili nekakva obzira prema drugima, u smislu „ispovijedaju se drugi, pa moram i ja“.

fra Ivan Dugandžić

Kad je osjetio da mu se bliži kraj života, Dostojevski je pozvao svećenika i primio sakramente umirućih. Kad je svećenik otišao, uzео je u ruke Sveto pismo i pozvao svoju djecu da se okupe oko njega, a svoju ženu zamolio je da glasno pročita prispodobu o izgubljenom sinu. Te riječi slušao je zatvorenih očiju i u dubokoj sabranosti, a onda se obratio djeci: „Djeco moja, nemojte nikad

zaboraviti što ste upravo čuli. Imajte neograničeno povjerenje u Boga i njegovo milosrđe. Ja vas sve ljubim, ali što je moja ljubav u usporedbi s neizmjernom Božjom ljubavi prema ljudima koje je stvorio.“ Samo nekoliko sati nakon tih riječi Dostojevski se preselio u kuću milosrdnog Oca, a svima koji ove riječi budu čitali ostavio snažan primjeri za nasljedovanje.

Te dvije stvarnosti vrlo snažno su povezane u ovoj Isusovoj prispodobu. Ponaj-

prije, treba skrenuti pozornost na način sinova rastanka s ocem. Riječ je očito o punoljetnom mladom čovjeku koji je po židovskom zakonu imao pravo uzeti dio baštine koji mu pripada i osamostaliti se. Dakle, u tome se ne može gledati njegov grijeh. Stvarni problem je u tome što on ne ostaje u očevoj blizini već svojim odlaskom u tuđinu kida sve veze s očinskim domom i pokazuje veliku nezahvalnost prema ocu. S druge strane, otac ga ne pokušava

nagovoriti da ostane, već poštuje njegovu slobodu. Dakle, grijeh počinje čovjekovom slobodnom odlukom da se zaputi u područje gdje će biti izložen kušnjama i napastima koje neće moći izdržati, gdje će „rasuti svoje imanjanje provodeći život razvratno“ (Lk 15,13).

Posljedica toga je beznažno stanje u kojem se našao. Da bi nekako preživio, prihvatio je da bude čuvar svinja kod nekog poganina, što je za svakog vjernog Židova bilo ponižavajuće. A to upravo govori o posljedicama grijeha koji čovjeka često zna srozati na razinu nečiste životinje. No sretna je okolnost što sin nije utonuo u zdvojnost, već je „došavši k sebi“ (15,17) shvatio da mu je ostala mogućnost povratka ocu koju odlučuje iskoristiti. Ta odluka izražena je glagolom „ustat ću“ (15,18), a to govori o dubokoj stvarnosti te odluke. Naime istim glagolom Isus najavljuje svoje buduće uskrsnuće od mrtvih kad učenicima koji su svjedočili njegovu preobraženju na gori zabranjuje da „pripovijedaju što su vidjeli dok Sin Čovječji ne ustane od mrtvih“ (Mk 9,9). A to znači da je svako obraćenje malo uskrsnuće iz smrti grijeha u okvirima ovozemnog života.

Drugi neobičan izraz koji otkriva duboko značenje sinova povratka dolazi od oca koji, pokušavajući udobrovoljiti starijeg sina da prihvati povratak mlađega brata i da sudjeluje na priređenoj gozbi, govori: „Ali se ipak trebalo veseliti i radovati, jer ti ovaj brat bijaše mrtav i opet oživje, bijaše izgubljen i nađe se“ (15,32). Mlađi sin nije bio fizički mrtav već duhovno zbog svoga grijeha. Zbog toga je bio izgubljen za svoga oca, ali se svojim povratkom ponovno našao u njegovu zagrljaju.

To su sve razlozi što su mnogi tumači ovu prispodobu prozvali „evanđelje u evanđelju“, što znači samom srži Isusove radosne vijesti. Ona je zrcalo u kojem svaki vjernik može promatrati sebe i svoj odnos s Bogom i može izvrsno poslužiti za ispit savjesti prije ispovijedi. Ako odluka za ispovijed ima nešto od one sinove odlučnosti izražene glagolom „ustat ću“, tada će i ispovijed biti radosni susret s dobrim i milosrdnim Ocem koji se raduje što mu je sin pobijedio smrt grijeha i prevladao svoju izgubljenost.

Ta radost kao plod obraćenja k Bogu bila je vrlo naglašena u prvoj Crkvi i poticala je druge na obraćenje. Tako primjerice veliki biskup i naučitelj Crkve sveti Ciprijan piše svom još uvijek poganskom prijatelju Donatu nakon svog obraćenja: „Ovo je, Donate, nevjerojatno zao svijet u kome živimo. Ali u središtu tog svijeta otkrio sam jedan miran i svet narod koji je

naučio jednu veliku tajnu. Oni su našli radost koja je tisuću puta ljepša nego sva zadovoljstva grešnog života. Njih se prezire i progoni, ali oni to izdržavaju. Oni su gospodari svojih duša, jer oni su nadvladali svijet. Ti ljudi su, Donate, kršćani, a ja sam jedan od njih.“

Isusova smrt kao pomirbena žrtva za grijeh

Nakon što je triput zaredom učenicima najavio „da Sin čovječji mora mnogo trpjeti, da će ga starješine, glavari svećenički i književnici odbaciti, da će biti ubijen“ (Mk 8,31; 9,31; 10,33), Isus otkriva da je to tajna i smisao njegova dolaska na zemlju kad veli da „Sin Čovječji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne život svoj kao otkup mjesto svih“ (Mk 10,45). To je još jače i konkretnije izraženo u njegovoj riječi izgovorenoj na posljednjoj večeri nad kaležom prije nego će ga pružiti učenicima da pijer: „Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se proljeva za sve“

Pavao nastoji dublje proniknuti tajnu grijeha i zaključuje da je grijeh duboko ukorijenjen u čovjeku i da je čovjek nemoćan pred njim, kad kaže: „Ja, naime, znam da nikakvo dobro ne stanuje u meni, to jest u mom tijelu. Zaista htjeti dobro jest u mojoj moći, ali nije učiniti ga, budući da ne činim dobro koje hoću, nego činim zlo koje neću. A ako, dakle, činim ono što neću, ne činim ga više ja, nego grijeh koji stanuje u meni“ (Rim 7,18-2), pa potom gotovo zdvojno zaključuje svoje razmišljanje: „Jadan ti sam ja čovjek! Tko će me izbaviti od ovoga smrtonosnoga tijela. Hvala Bogu po Isusu Kristu, Gospodinu našem“ (7,24-25).

(Mk 14,24). A sve je to potvrđeno njegovom molbom s križa: „Oče, oprost mi, jer ne znaju što čine!“ (Lk 23,35).

Dvojica velikih novozavjetnih teologa, Ivan i Pavao, u svojim spisima tu otkupiteljsku stvarnost Isusova života i njegove smrti teološki produbili. Služeći se slikom svjetla koju je već Isus koristio nazivajući sebe „svjetlom svijeta“ (Iv 8,12), evanđelist njegov dolazak na svijet tumači kao čin velike Božje ljubavi prema svijetu koji je u tami i koji Isus želi prosvijetliti i omogućiti svakom čovjeku da se oslobodi tame i dođe na svjetlo: „Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni...Tko vjeruje u njega, tomu se ne sudi; a tko ne vjeruje, već je osuđen, jer nije vjerovao u jedinorođenog Sina Božjega. U ovome se sastoji sud: Svjetlo je došlo na svijet, a ljudi su više voljeli tamu nego Svjetlo, jer su im djela bila zla“ (Iv 3,16-19).

Pavao nastoji dublje proniknuti tajnu grijeha i zaključuje da je grijeh duboko ukorijenjen u čovjeku i da je čovjek nemoćan pred njim, kad kaže: „Ja, naime, znam da nikakvo dobro ne stanuje u meni, to jest u mom tijelu. Zaista htjeti dobro jest u mojoj moći, ali nije učiniti ga, budući da ne činim dobro koje hoću, nego činim zlo koje neću. A ako, dakle, činim ono što neću, ne činim ga više ja, nego grijeh koji stanuje u meni“ (Rim 7,18-2), pa potom gotovo zdvojno zaključuje svoje razmišljanje: „Jadan ti sam ja čovjek! Tko će me izbaviti od ovoga smrtonosnoga tijela. Hvala Bogu po Isusu Kristu, Gospodinu našem“ (7,24-25). Pavao zahvaljuje Bogu koji je učinio to što je čovjeku bilo nemoguće tako što je „poslao radi grijeha svoga vlastitog Sina u obličju grešnog tijela i osudio grijeh

u tijelu, da bi se u nama, koji ne živimo po tijelu, nego Duhu, ispunio pravedni zahtjev Zakona“ (Rim 8,3-4).

Dakle, zahvaljujući Isusovoj smrti za nas i njegovu slanju Duha koji svakom kršteniku omogućuje da, iako svoj život još provodi u tijelu, ne mora živjeti logikom tijela već Duha, pa Galaćanima poručuje: „Poznata su djela tijela. To su: bludnost, nečistoća, raspuštenost, idolopoklonstvo, vraćanje, neprijateljstva, svađa, ljubomornost, srdžba, sebičnost, razdori, strančarenja, zavisti, pijanke, razuzdane gozbe i ovima slična... Naprotiv, plod su duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjernost, krotkost, uzdržljivost... Oni koji pripadaju Kristu Isusu razapeli su svoje tijelo s njegovim strastima i požudama. Ako imamo život po Duhu, slijedimo Duha!“ (Gal 5,19-25).

Dakle, iako po krštenju pripada Kristu, kršćanin je još uvijek izložen tjelesnim strastima i požudama, ali im nije beznažno izručen. Ako se trudi biti vjeran Isusu Kristu, snagom njegova i Očeva Duha on će u toj borbi pobijediti. Rijetko je tko svoju vlastitu borbu izrazio u svojim djelima kao francuski pisac američkog podrijetla Julien Green. Odgojen u protestantskoj obitelji, s petnaest godina prelazi na katoličku vjeru, ali nakon nekog vremena traži smisao života u budizmu, da bi se ponovo vratio katoličkoj vjeri. Priznaje da je cijeli život bio rastrgan između iskrene potrebe za Bogom i naglašene seksualne požude koja ga je vukla dalje od Boga. To je utkao u brojne likove svojih romana, a posebice u romanu „Svaki čovjek u svojoj noći“.

Glavni lik romana je Wilfred Ingram koji zapravo predstavlja samog pisca. Za sve koji ga poznaju Wilfred je pristojan i dobar čovjek, ali on sam je duboko svjestan svoje grešnosti koja svoje ružno lice posebice pokazuje u preljubu koji je učinio s mladom ženom svog daljnog rođaka James-a Knight-a. James još ne zna ništa o tome u času kad dolazi do razgovora između njih dvojice. James govori Wilfredu da ne želi s njim razgovarati o religioznim temama, već mu samo pročitati jedan kratki tekst iz Evanđelja, a to je opis kako Isus izabire dvanaest učenika, navodeći ime svakom od njih, a onda kad je došao do dvanaestoga, na Wilfredovo iznenađenje, kaže „i Jamesa, koji ga izda“. Wilfred ga pita zbunjeno, zašto je to učinio, a James mu odgovara: „Umjesto Jude možemo navesti bilo koje ime, pa i tvoje, jer svaki grešnik je Isusov izdajnik. On je ljubio Judu kao i sve druge učenike i zasigurno bi mu bio oprostio da je Juda iskoristio prigodu da se na križnom putu približi Isusu i zamoli ga za oprostjenje, ali nije to učinio. Nije čovjekovo najveće zlo grijeh, već odbijanje pokajati se za nj i obratiti se.“ Ako je Isus riječi svoje Radosne vijesti uputio svakom pojedincu i pozvao ga na obraćenje, čovjekov odgovor je uvijek vjernost ili izdaja. ■

U sljedećem broju:

Ispovijed je ponajprije ispit vjere

Godišnje Gospino ukazanje Mirjani – 18. ožujka 2025.

Vidjelica Mirjana Dragićević-Soldo imala je svakodnevna ukazanja od 24. lipnja 1981. do 25. prosinca 1982. Na posljednjem svakodnevnom ukazanju Gospa je, povjerivši joj desetu tajnu, rekla da će joj se ukazivati jedanput godišnje i to 18. ožujka. Tako je i bilo tijekom svih ovih godina. Ukazanje je započelo u 13:30 h i trajalo do 13:35 h

„Draga djeco! Majčinskom ljubavlju vas molim: dajte mi svoje sklopljene ruke, dajte mi svoja srca u ispovijedi očišćena i ja ću vas voditi mome Sinu. Jer, djeco moja, jedino moj Sin može svojom svjetlošću rasvijetliti tamu, samo On može svojom riječju ukloniti patnju. Zato, ne bojte se koračati sa mnom, jer ja vas vodim mome Sinu, spasenju. Hvala vam.”

(S crkvenim odobrenjem)

ČLANOVI UDRUGE 'SV. BARTOLOMEJ' IZ KNIN

Svima ćemo prenijeti ovaj mir i spokoj

Udruga „sv. Bartolomej“ iz Knina, koja se bavi pružanjem pomoći osobama s posebnim potrebama, posjetila je Međugorje, kako bi korisnici i djelatnici ove udruge mogli produbiti svoju vjeru. Tijekom boravka članovi udruge sudjelovali su na svetoj misi u kapelici klanjanja, koju je predslavio fra Ivan Hrkać. Za sve prisutne bila je to prilika za duhovnu obnovu i zajedničko promišljanje o važnosti njihove misije koja je pomaganje onima koji su najpotrebniji, osobama s posebnim potrebama.

Tijekom boravka u ovom milosnom mjestu, tajnica udruge i osobna asistentica Milica Šimunović naglasila je kako ovaj posjet ima duboko duhovno značenje za sve djelatnike jer im pomaže da se povežu s Bogom, kako bi na taj način svoj rad obavljali još predanije i s još većim srcem.

„Kao udruga došli smo ovdje da se duhovno ojačamo, kako bismo mogli raditi naš posao. Nekoliko puta smo mi organizirali posjet Međugorju i odlazak na Podbrdo i Križevac te smo sudjelovali na svetoj misi, to je nešto što nas nadopunjuje i daje nam snagu za budući rad. Ovoga puta želimo otići na Podbrdo, neki su već otišli, ali imamo osobe u invalidskim kolicima i onih koji teško hodaju, tako da neki moraju ostati s njima kao pratnja. Svetu misu smo slušali, prekrasna je bila. Spokoj osjećamo svi i idemo kući mirni. Ja kažem svijetlimo, kad dođemo kući svima ćemo prenijeti ovaj mir, spokoj i blagostanje koje nam je Gospa dala“, kazala je Milica.

Korisnik udruge Mario Kranjčević, koji se nakon prvog posjeta Međugorju ovdje ponovno vratio, kazao je kako posjet ovom svetom mjestu u njegov život donosi mir i snagu.

„Međugorje za mene predstavlja mir koji me odvuče u jednu tišinu, a trebali bi ga posjetiti svi ljudi. Za mene kao osobu s posebnim potrebama je potreban duhovni mir, a osjećao sam ga na misi koju je vodio fra Ivan. Jutros kad smo krenuli prekrizao sam se pomolio i rekao: 'Bože moj idem u Međugorje drugi put i jako

sam sretan radi toga'. Blagoslovio sam krunicu koju sam kupio, a koja me je pratila kroz cijelu misu. Jako sam sretan što smo došli u Međugorje, a iz njega ćemo otići punoga srca, a fra Ivanu puno hvala. Svi smo došli na svetu misu pomolili se, a sada idemo dalje“, kazao je Mario, a cijeli razgovor poslušajte u audiozapisu.

Emanuel Musa

Statistike za ožujak 2025.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 100 000
Broj svećenika koncelebriranih: 1880 (60 dnevno)

U Međugorju održana 2. IT konferencija

Kako tehnologiju iskoristiti za širenje Gospinih poruka

Informativni centar Mir Međugorje i ove godine organizirao je Međugorje IT konferenciju (ITM) s ciljem pružanja prilike za duhovni rast i upoznavanje s ljudima iz IT sektora. Konferencija se održavala u Međugorju od 20. do 23. ožujka 2025. godine.

Ova IT konferencija osim molitvenog dijela programa, obogatila je sudionike s četiri dana predavanja, panel diskusija, konstruktivnih i kreativnih radionica, umrežavanja, druženja i upoznavanja ljudi iz IT svijeta koji imaju jednak sustav vrijednosti. Sudionici su je nazvali kombinacijom duhovne obnove i konferencije, a tako je u startu i zamišljena. Ove godine održala se drugi put.

„Ovdje smo zapravo došli donijeti iskustva vodećih stručnjaka iz tehnologije o tome što se danas događa u svijetu i kakvi su trendovi te dati uvid ne samo s tehnološke strane, nego i s duhovne i znanstvene i to je bilo jako plodonosno.

Ova konferencija je jako lijepa platforma da se sudionici upoznaju, da otkriju svoje talente i ponude svoju stručnost na služenje drugima. Bilo je jako lijepo vidjeti u razgovorima kako su sami sudionici dolazili i predlagali ideje, kako tehnologiju koju danas koriste mogu iskoristiti za širenje Gospinih poruka, za donošenje duhovnosti na svoja radna mjesta te na koncu kako biti bolji ljudi“, kazala je moderatorica ove IT konferencije Martina Čurić, naglašavajući oduševljenje ovim IT stručnjacima koji rastu u okruženju u kojem tehnologija donosi izgradnju te stvari svaki dan čine bolima.

„Oduševljava me kod ovih IT stručnjaka jer rastu u okruženju u kojem tehnologiju koriste za donošenje rješenja, za izgradnju... To je mentalitet u kojem sa-

zrijevate i puno je lakše takvim ljudima donositi odluke kako bi stvari svaki dan činili boljima”

Jure Babić iz Mostara, inženjer je elektrotehnike koji radi u Zagrebu, a na ovoj konferenciji sudjeluje drugi put.

„Za sve nas u IT industriji ovo je poseban događaj jer je u Međugorju. Međugorje je posebno mjesto u našim srcima. Posebno je doći ovdje, napuniti baterije i upoznati ljude iz cijelog svijeta koji su dio naše struke, s kojima se možeš povezati u tom području... Posebno, jer IT industrija žeda za Bogom, u toj kulturi dosta je izraženo ljevičarenje, woke stvari i slično, onda biti kršćanin u takvom okruženju nekad nije lako. Lijepo je doći na ovakvo mjesto, upoznati ljude iz cijelog svijeta, podijeliti s njima iskustva, ohrabriti se i punih se baterija vratiti na svoje radno mjesto“, kazao je Babić, naglašavajući kako je program lijepo složen.

„Sviđa mi se jer je naglasak na duhovnosti. Ovo je kombinacija duhovne obnove i konferencije. Mi tu dođemo napuniti se Duhom, ali i da nešto damo, da podijelimo svoja znanja i iskustva. Ima dosta ljudi koji imaju šta za reći. Predavanja su bila zanimljiva, u duhu vremena, a poruke koje su poslale su da tehnologija kao i svaki alat niti je dobra niti je zla“, kazao je Babić, pa je uspoređujući tehnologiju s vatrom kazao kako je ona dobar sluga, ali loš gospodar te poručio da se tehnologije ne treba bojati, ali treba biti oprezan.

O tome su govorili i predavači na ovoj konferenciji doktori znanosti Davor Pavuna, Ivana Žilić, Drago Cmurk...

Održana je i panel diskusija na temu „Crkva u izazovu s novim tehnologijama“, na kojoj je sudjelovao i mostarsko duvanjski biskup i apostolski upravitelj Trebinjsko-mrkanske biskupije mons. Petar Palić, koji je jednu večer slavio i svetu misu. Sudionici su sudjelovali na večernjem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova, auz biskupa Palića svete mise su predslavili apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Aldo Cavalli, predsjednik uprave Informativnog centra Mir Međugorje fra Danko Perutina.

Održavane su i radionice, a sudionici su obišli i molitvene mjesta u Međugorju, kao i Informativni centar Mir...

Jedan od sudionika Matija Zečević IT stručnjak iz Zagreba pohvalio je organizatore te im zahvalio za sav uloženi trud na organiziranju ove konferencije.

„U Međugorje sam dolazio i do sada. Ovu konferenciju vidim kao moj susret s Gospodinom i s njegovom i našom majkom Marijom u ovom svetom mjestu. Vidim ovo kao priliku za rast u odnosu s Gospodinom, a prilika je da se susretнем i s braćom i sestrama iz cijelog svijeta koja rade u ovoj industriji, da podijelimo svoje, strepnje i svjedočanstva te budeмо potpora jedni drugima na putu prema dragom Bogu. Uz to, imali smo povezivanje na poslovnom planu pa se nadam kako će biti i nekih poslova poslije“, kazao je Zečević.

Na Svetom Hostynu održana prva međugorska duhovna obnova

Ohrabrenje na putu vjere

Od 4. do 6. travnja 2025. godine, na jednom od najvažnijih marijanskih hodočasničkih mjesta u Češkoj, na Svetom Hostynu održana je prva međugorska duhovna obnova, koju je organizirao Informativno centar MIR Međugorje Češka. Na duhovnoj obnovi sudjelovalo je više od 170 hodočasnika iz cijele Češke, koji su došli napuniti svoje duhovne baterije, produbiti svoju vjeru i moliti se zajedno u duhu poruka Kraljice Mira iz Međugorja.

Hodočasničko mjesto Sveti Hostyn

Sveti Hostyn jedno je od najvažnijih marijanskih hodočasničkih mjesta u Češkoj. U hodočasničkoj bazilici Uznesenja Blažene Djevice Marije na Svetom Hostynu nalazi se kip Blažene Djevice u prirodnoj veličini s Isusom, koji baca munje prema Tatarima prikazanim dolje. Ovi okrutni napadači s početka 13. stoljeća prijetili su Europi i 1241. godine napali i Moravsku, gdje su ubijali i pljačkali. Ljudi su tražili utočište u šumama i na planinama. Prema staroj predaji, oni koji su se sklonili na Hostyn bili su spašeni molitvom Blažene Djevice, koja je munjom zapalila logor divljih napadača. Spas je pripisan Majci Božjoj, čiju su štovanje širili na Moravi sveti Ćiril i Metod. Prema legendi, stigli su i na Hostyn, uništili poganski oltar i sagradili marijansku kapelu.

Kada su organizatori duhovne obnove odlučivali gdje će održati ovaj događaj, usmjerili su se na marijansko hodočasničko mjesto koje bi svojim okruženjem i značajem podudaralo s porukom Međugorja. Ovu ideju potvrdio je i p. Jiří Kovář, SJ, tijekom nedjeljne mise 6. travnja 2025. godine, kada je rekao: „Gdje bi se drugdje u Češkoj ljubitelji Međugorja trebali okupiti, nego na Svetom Hostynu?“

Glavni gosti duhovne obnove

Glavni propovjednik duhovne obnove bio je fra Ignaz Domej, svećenik iz

Austrije, koji djeluje u hodočasničkom mjestu Maria Fatima nedaleko Graza. Svoje životno svjedočanstvo o obraćenju i ozdravljenju od ovisnosti podijelio je i Goran Ćurković, bivši ovisnik koji je prošao zajednicu Cenacolo i svoje novi život pronašao upravo zahvaljujući Međugorju. Prijevode na češki jezik osigurale su Kateřina Ćurković i Barbora Němčáková. Glazbenu pratnju pružio je zbor Kecharitomene, zbog kojeg su se svi prisutni osjećali kao u Međugorju.

Program duhovne obnove

Program je započeo u petak, 4. travnja 2025. godine u 17:30 svetom misom, a uslijedilo je cjelonoćno klanjanje.

Subotnji program, 5. travnja počeo je pozdravom hodočasnica i predstavljanim predavača i zajedničkom molitvom koju je predvodio fra Ignaz. U njoj su razmatrali poruku Kraljice Mira iz Međugorja od 25. ožujka 2025. godine, u kojoj nas Gospa u ovom milosnom vremenu poziva na molitvu, prikazanje svojih partnji i suza za obraćenje srca dalekih od Isusa te da kažemo svoje „da“ Bogu.

U prvoj katehezi fra Ignaz govorio je o povijesti Međugorja, počecima marijanskih ukazanja i procesu crkvenog razlučivanja ovog mjesta i Papinih odluka.

U drugoj katehezi fra Ignaz govorio je o svom osobnom iskustvu Međugorja i dubokim duhovnim plodovima koje ovo mjesto donosi. Treća kateheza bila je posvećena kamenčićima Blažene Djevice Marije: molitvi, postu, čitanju Svetog pisma, sakramentu pomirenja i euharistiji – duhovnim sredstvima koja

Kraljica Mira u Međugorju preporučuje svakome tko želi krenuti putem obraćenja i života s Bogom.

Poslijepodne je uslijedilo svjedočanstvo Gorana Ćurkovića o njegovom putu iz tame ovisnosti u život s Kristom.

Subotnja večer nastavila se molitvom krunice i misom koju je predvodio pomoćni biskup olomučki mons. Antonín Basler, a dan je završio zajedničkim klanjanjem.

Nedjeljni program i završetak

U nedjelju je fra Ignaz u posljednjoj katehezi govorio je o nastanku večernjeg molitvenog programa u Međugorju, koji uključuje krunicu, misu i klanjanje. Također se usmjerio na važnost osnivanja molitvenih skupina koje mogu pomoći ljudima u duhovnom rastu.

Nakon kateheze, sudionicima je pružena prilika za pitanja, a iz njih je bilo vidljivo da su sudionici duhovne obnove zahvalno prihvatili ovu priliku za dublje duhovno ohrabrenje. Bilo je očito da osjećaju veliki žar za međugorskom duhovnošću, koja je utemeljena na majčinskoj ljubavi Blažene Djevice Marije, koja vodi svu svoju djecu prema osobnom susretu s njezinim Sinom Isusom. Kateřina Ćurković podijelila je svoja iskustva i dala dragocjene praktične savjete o molitvi srcem i postu, koji su sudionicima pomogli bolje razumjeti duhovni put koji Međugorje nudi.

Duhovna obnova završena je svečanom nedjeljnom misom. U svojoj završnoj propovijedi fra Ignaz je podsjetio na riječi evanđelja: „Idi i od sada više ne griješi!“ (Iv 8, 11). Na kraju susreta uslijedilo je zahvala svim sudionicima i zajedničko fotografiranje.

Zahvala i poziv na sljedeće susrete

Ova prva međugorska duhovna obnova u Češkoj bila je za sve veliko ohrabrenje na putu vjere i priprema za nadolazeće uskršne blagdane. Tijekom vikenda osjećala se prisutnost Kraljice Mira, ali i djelovanje Duha Svetoga, koji je otvarao srca sudionika kako bi ih euharistijski Krist mogao preobraziti.

Organizatori na kraju zahvaljuju svima koji su sudjelovali u duhovnoj obnovi, na njihovim molitvama, svjedočanstvima i zajedništvu te se vesele sljedećem susretu kojega najavljuju za mjesec studeni u Pragu.

DUHOVNA OBNOVA ZA BRANITELJE I ČLANOVE NJIHOVIH OBITELJI U MEĐUGORJU

OBITELJ, VJERA, DOMOVINA

Na inicijativu udruge Zagrebački dragovoljci branitelji Vukovara i koordinacije braniteljskih udruga, uz suradnju svećenika iz Međugorja te uz odobrenje mons. Alda Cavallija, apostolskog vizitatora, od 28. do 30. ožujka 2025. godine upriličena je duhovna obnova namijenjena hrvatskim braniteljima i njihovim obiteljima. Duhovna obnova organizirala se uz pokroviteljstvo Ministarstva hrvatskih branitelja, a cilj joj je pružiti podršku onima koji su dali veliki doprinos domovini te im omogućiti trenutke mira, duhovne snage i zajedništva s obitelji.

Duhovna obnova je, unatoč lošim vremenskim uvjetima, uspjela okupiti oko 350 sudionika iz svih krajeva Hrvatske. Program predavanja i molitve održavao se u Majčinu selu, a molitva krunice je bila na Brdu ukazanja, a svake su večeri sudionici duhovne obnove sudjelovali na večernjem molitvenom programu u župnoj crkvi svetog Jakova. Program je uključivao predavanja, osobna svjedočanstva

te priliku za sakrament ispovijedi i duhovni razgovor, te svakodnevnu svetu misu. Predavači su ove godine bili: fra Josip Ikić koji je govorio na temu 'Darovi i plodovi Duha Svetoga', fra Petar Ljubičić koji je imao temu 'Marija, naša majka i pomoćnica', Fra Mario Knezović je imao predavanje na temu 'Dar molitve', vlč. Dražen Radigović je govorio o tome kako 'Bog ozdravlja duh, dušu i tijelo', a zadnjega dana u nedjelju svoja predavanja su imali don Josip Mužić

koji je govorio na temu 'Duhovni boj' te don Vitomir Zečević koji je poseban naglasak stavio na temu 'Oproštenja'. Svoje svjedočanstvo o obratku i apostolatu dali su Marijo Mijatović i Dario Vasilj. Cijeli program je bio i glazbeno animiran od strane sestara Ramljak i Ivana Muse.

Bila su to tri dana mira, radosti i zajedništva, sudionici se ispunjena srca vraćaju svojim kućama u nadi da će se tako nešto opet organizirati. ■
Paula Tomić

NIKOLA KAJKIĆ:

Naše zajedništvo u Bogu put je za bolje sutra

Jedan od koordinatora duhovne obnove za branitelje i članove njihovih obitelji koja se od 28. do 30. ožujka 2025. održala u Međugorju, zadužen za Vukovarsko-srijemsku županiju bio je Nikola Kajkić. Nikola je našoj široj javnosti poznat kao nepravredno suspendirani MUP-ov istražitelj za ratne zločine na Ovčari. Nakon završetka duhovne obnove uputili smo mu nekoliko pitanja o razlozima i plodovima ove Duhovne obnove za branitelje:

■ **Da li je vaše iskustvo vjere povezano s Međugorjem i kako?**

Prvi sam puta došao u Međugorje 2012. kada sam kao predsjednik Sindikata doveo ovdje na hodočašće grupu policajaca. Tada sam osjetio veliko ispunjenje u srcu i mislim da mi je tada Gospodin dao snagu i da me pripremao za ono što mi se dogodilo 2017. -2018. godine kada sam istraživao ratne zločine na Ovčari. Vjera mi je pomogla proći sve ove loše situacije i nepravde i nikada nisam izgubio povjerenje u Boga niti sam se pitao 'zašto se to meni događa, zašto ja?' nego sam uvijek govorio: 'Bože, ti biraš ljude koji će hoditi tvojim putevima i stazama koje ti biraš!' Smatrao sam da je tako Bog i mene izabrao za određeni cilj i tome sam želio služiti. I Bog me je, unatoč toj žrtvi koju sam podnio zbog svojih istraživanja, nagradio s puno stvari u životu. Među ovim nagradama je i ova duhovna obnova za branitelje u Međugorju.

■ **Kako ste vi doživjeli ova tri dana?**

Dirljivo je gledati kako ljudi s ove obnove odlaze kućama plačući, zbog toga što su ispunjeni radošću, ali i zbog toga što su stekli nova prijateljstva, poznanstva među drugim braniteljima i njihovim obiteljima... Sada su se više povezali, podijelili iskustva i svima je baš teško odvojiti se i vratiti se kući u svakodnevnicu.

Kroz ova tri dana među braniteljima se osjetila radost, prijateljstvo, sloga... što recimo

smatram da je među braniteljima nedostajalo najčešće zbog različitog političkog utjecaja koji je stvarao razdore i podjele, i tu slogu i zajedništvo među nas treba vratiti. I to smo malo uspjeli vratiti ovom našom duhovnom obnovom u Međugorju i smatram da trebamo raditi još više da te ljude, te borce koji su stvarali našu Domovinu, da ih vratimo u zajedništvo jedni s drugima i zajedništvo s Bogom s obzirom da su pred nama opet nesigurna vremena.

■ **Poseban ste naglasak na duhovnoj obnovi stavili na unutarnje iscjeljenje i mir sa samima sobom, a onda i s Bogom?**

Istina je, puno smo govorili o opraštanju. Bilo je govornika-svećenika koji su govorili i o nekim drugim temama, ali je svatko između ostalog govorio kako je OPRAŠTANJE važno: jer prvo moraš oprostiti da bi prišao bliže k Bogu. I mislim da su branitelji, invalidi i članovi braniteljskih obitelji razumjeli tu poruku: naglasak na vraćanje Bogu, na vraćanje vjeri, odnosno na ono što je za nas Hrvate jako važno: OBITELJ, VJERA, DOMOVINA!

■ **Vaša poruka braniteljima?**

Evo ponovno naglašavam koliko je važno da svi živimo ova tri uzvišena ideala: obitelj, vjera i Domovina, i da nastavimo rasti u zajedništvu, izbjegavajući podjele, jer nas je premalo da bi se dijelili i da tako stvaramo jedno bolje sutra! ■

Razgovarala: Paula Tomić

Recite Bogu „da“

Poruka, 25. ožujka 2025.

„Draga djeco! U ovom milosnom vremenu kad ste pozvani na obraćenje potičem vas, dječice, prikažite mi vaše molitve, patnje i suze za obraćenje srca koja su daleko od srca mog Sina Isusa. Molite sa mnom, dječice, jer bez Boga nemate budućnosti ni života vječnoga. Ljubim vas, ali vam ne mogu pomoći bez vas. Zato recite Bogu da. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“

(S crkvenim odobrenjem)

„U ovom milosnom vremenu kad ste pozvani na obraćenje“

Gospa slijedi Crkvu, jer je njezina majka, pa nas podsjeća da se nalazimo u korizmi, u milosnom vremenu, kada smo pozvani na obraćenje. Zašto smo opet pozvani na obraćenje?

Zato što često želimo obraćati, mijenjati druge i svijet. Bavimo se drugima, upiremo prstom u druge, pričamo o njima, znamo sve što se drugima dogodilo, što se u svijetu dogodilo... Naravno, ne mora biti loše govoriti s nekim o trećoj osobi ili događaju, jer to može biti znak da nismo ravnodušni, da nam nije svejedno što se drugima događa. No trebamo pripaziti, jer se možemo previše fokusirati na druge, a zaboraviti na potrebu vlastitog obraćenja.

Jeruzalemske žene imaju sućuti prema Isusu koji nevin trpi. No Isus ipak pogled sa sebe okreće prema njima samima: „Kćeri Je-

ruzalemske, ne plaćite nada mnom, nego plaćite nad sobom i nad djecom svojom.“ (Lk 23, 28)

Kušnja je pričati o drugima i pomisliti da je obraćenje potrebno njima, a pri tom ostati izvan „priče“ i ne vidjeti sebe prozvanima. Pavao piše: „Sve se to, kao pralik, događalo njima, a napisano je za upozorenje nama“ (1 Kor 10, 11).

U Sketskoj pustinji sagriješio jedan brat. Održavši vijećanje poslaše po opata Mojsija, ali on ne htjede doći. Na to mu svećenik posla nalog: „Dođi jer te narod očekuje.“ Mojsije se diže i dođe. Uze rasparanu košaru, napuni je pijeskom i stavi na ramena. Braća mu dođoše u susret i upitaše ga: „Što je to, oče?“ Tada im sta-

rac reče: „To su moji grijesi. Prosiplju se iza mene. Ja došao da sudim tuđe grijeh, a ne vidim svoje.“

„Potičem vas, dječice, prikažite mi vaše molitve, patnje i suze za obraćenje srca koja su daleko od srca mog Sina Isusa.“

Zar ove riječi nisu Majčin vapaj? Osjećamo li Majčinu bol zbog onih koji su daleko od Isusova srca? Majka nas moli da joj pomognemo, jer pati zbog takvih

ljudi. Zašto pati ako je u nebu? Pati jer ljubi. Tko ne ljubi, taj ne pati. Njemu je svejedno što se s drugima događa. Takav misli samo na sebe i uživa.

Iz Gospinih riječi, da su srca ljudi daleko od Isusova srca, slutimo da postoje mnogi koji žive bez Boga, oslonjeni samo na svoje snage, samo na materijalnu sigurnost, mnogi koji su zaboravili Isusa i svetu misu, koji su se ohladili i udaljili od Njegova srca.

Prikažimo svoje molitve na Gospine nakane, za obraćenje srca onih koji su daleko od Isusova srca. Tako ćemo pokazati i ljubav prema Majci i ljubav prema takvim ljudima. Isto tako, ako patimo ili plačemo zbog nečega. Vidjet ćemo kako će tako i naše patnje i suze dobiti smisla. Bit će nama lakše, a – vjerujemo – drugima bolje.

„Molite sa mnom, dječice“

I Gospa moli. Zašto Gospa moli, ako je u raj? Moli, jer ljubi, jer joj je stalo do nas. Ako želimo provjeriti, imamo li ljubavi, ljubimo li ljude, je li nam stalo do drugih, do mira u svijetu, postavimo pitanje: Molim li za druge? Molim li za mir u srcima ljudi, za mir u obiteljima, u svijetu, za obraćenje grešnika? Ako ne molim, u meni nema ljubavi. Odnosno, ako je ima, slaba je.

Odlučimo se sada moliti za druge, za mir, za obraćenje ljudi. Tako će se probuditi i ljubav u nama. I još nešto: Od sada kad budemo molili, činimo to sa svijesti da u molitvi nismo sami, da molimo s majkom Marijom.

„Jer bez Boga nemate budućnosti ni života vječnoga.“

Zašto Gospa povezuje molitvu, Boga, budućnost i vječni život? Zar je molitva toliko važna? Zar molitva odlučuje o budućnosti i o vječnom životu?

Ako molitvu shvaćamo kao neko izdvojeno – uglavnom kratko – vrijeme kada tražimo nešto od Boga da ostvari naše interese, onda nećemo shvatiti ove Gospine riječi. Molitva je puno više od toga – to je način života. Gospa kaže: „Bez Boga nemate budućnosti...“, a moliti znači živjeti s Bogom. Ne sami.

Molitva – to je vrijeme kad razmišljam osluškajući Božje misli, pitajući se kako Isus gleda, što bi Isus učinio na mom mjestu. Molitva – to je način kako organiziram život, da radim kako bi Isus htio, da se u Njegovu duhu služim novcem, komuniciram s ljudima, rješavam probleme, opažam stvorenja...

Molim, to znači: Ne želim živjeti sam/sama nego želim oblikovati život iz odnosa s Bogom. Zato mi je potrebno vrijeme za molitvu. Zato mi je potrebno ići na euharistiju, doći pred Isusa u klanjanju, moliti pred križem, iskusiti Božje milosrđe u ispovijedi, čitati Božju riječ, postiti... Takav život ima budućnost i takav život vodi u život vječni, zato što se uzdam u Boga.

„Ljubim vas, ali vam ne mogu pomoći bez vas.“

Prava ljubav trpi. Trpi, jer je nemoćna pred slobodom ljubljenoga. Gospa nas ljubi, želi nam pomoći, ali zbog naše slobodne volje, nemoćna je. Kao i roditelji koji su nemoćni što njihovo dijete ide krivim putem. Pate zbog toga, ali mu ne mogu pomoći.

Sjetimo se što Gospa govori o slobodi: „Draga djeco, znate da vas ljubim neizmjerljivo i da svakog od vas želim za sebe. Ali Bog je dao svima slobodu koju ja s ljubavlju poštujujem i klanjam se u svojoj poniznosti vašoj slobodi.“ (25. 11. 1987.)

Gospa nam želi pomoći, ali nas ne želi prisiliti, jer poštuje našu slobodu: „Ja vas želim voditi iz dana u dan sve više u molitvi, ali vas ne želim siliti.“ (14. 8. 1986.)

O nama dakle ovisi.

„Zato recite Bogu da.“

Kako nam onda Marija može pomoći?

Prije svega vlastitim primjerom. Ona je rekla „Da“ Bogu: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi.“ Te riječi su došle iz njezina srca i otvorile vrata Božjem dolasku u svijet. Marija ne može tebi pomoći niti ti možeš njoj pomoći, ako ne kažeš: „Da Bože, evo me!“ ■

Priredio: Framaš

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Medjugorje.

O, koliko me Bog želio na tom hodočašću

Marija Zorka Vasilj

U gledavši tablu s natpisom KIBEHO sve je postalo lakše, pjesma radosnija, molitva glasnija, osmijesi širi. I plesalo se. Obuzima me i sad taj trenutak, toliko snažno da mi se suze skupljaju u očima, baš kao što su navirale u tom naletu blagoslova, neopisive radosti i oduševljenosti.

Sjećam se kako nipri našem dolasku nisu izostajali pogledi na moju bijelu kožu, na moj hod s drvenim štapom s 300 drugih hodočasnika i na moje prljave hlače i papuče i crveno lice.

Iznenaduje me ta sila ljudi. Što onih koji su već došli i bili daleko ispred nas, što onih koji su bili oko nas ili iza nas. Još više me iznenaduje policijska kontrola na svim prilazima prema svetištu. Nešto kao provjera na aerodromu. Prvo pranje ruku, pa prolazak kroz skener. Ni tu nije moglo a da ne prođem opažena pa me i policajci pozivaju da prođem naprijed. Prolazimo kroz sve kontrole i evo ga, ispred crkve smo. Uzimam mobitel da nazovem majku i jedino što joj svojim drhtavim glasom uspijevam reći bilo je: „Majko, stigla sam!“ Poklopila sam joj i tako snažno počela plakati. Ni par trenutaka od toga prilazi mi policajac koji je stajao ispred i govori mi kako se ne mogu zadržavati tu, da moram ići naprijed, a godiši do mene koja je bila sa mnom dodaje: „Stvarno ste bijelca natjerali da hoda s vama ovoliki put?“ Ma smiješim se na to sve, jer su me takve reakcije pratile čitavim putem i dočekale me u masi ispred crkve.

Dolazimo nešto bliže crkvi, prolazeći kroz rijeku ljudi i smještamo se na mali slobodni prostor travnjaka ispod jednog stabla, kako bi odmorili i kako bi pronašli ostale koji su došli prije nas. Bilo bi lijepo da opet budemo na okupu, posebno pod misom. Dok ih traže, izražavam želju ostaviti stvari i otići u crkvu. I odlazim. Unutra mir. Potpuni. Ona rijeka ljudi ostaje vani, a unutra svega desetak ljudi i Ona, u bijelom, ogrnuta plavim plaštom i sklopljenih ruku, oko nogu joj cvijeće, puno cvijeća, najviše ruža. Koliko je lijepa, koliko nas je strpljivo čekala i dočekala, koliko nam se raduje da joj pri-

nesemo i donesemo sve, ama baš sve. Sjedam tiho u klupu i moje srce samo uspijeva izgovoriti djetinje iskreno HVALA i opet me obuzimaju snažne emocije. Nakon kratke tišine, izlazim i opet uranjam u onu rijeku ljudi vani.

Primjećujem kako još nismo pronašli ostale pa ostajem sjediti na istom mjestu kao i kad smo došli. Publike oko mene nije izostalo, posebno onih najmanjih. Svi su svoje sjajne i velike oči usmjeravali na mene i jednostavno nisu mogli prestati. Nisam im zamjerala. Kako sam i mogla. Bilo je toliko simpatično. Jedino kad bi im pogled bježao bilo je kad bi moj objektiv fotoaparata pronašao njihovo lice. Onda bi se okretali i stidjeli, većina se i namještala na fotografiju i pozirala. Nisu odbili ni jednu zajedničku fotografiju sa mnom, bilo je jako važno tko će stajati kraj mene i držati me svojom rukom dok se fotografiramo.

Dvadesetak minuta nakon svih pozdrava i pogleda pozivaju me da pođemo, našli su naše pa je vrijeme da im se pridružimo. Sve srdačno pozdravljam i sa svojim štapom i ruksakom slijedim svoje ljude. Nakon što smo se smjestili na velike marame koje su pozorno i lijepo stavili na pod sa strane crkve, bilo je vrijeme i spremi se za misu. Kud ćemo misu dočekati u onom što smo došli i onako prljavi i prašnjavi, zemljom i znojem obavijeni... „Ajde slijedi me, idemo se umiti, oprati noge i papuče i presvući se“ - reče mi bogoslov koji je hodočastio dio puta s nama. Uzi-

mam novu odjeću iz ruksaka i četku za kosu i upućujem se s njim, a on u ruci nosi sapun i prazan kanistar. Opet hodajući kroz istu rijeku ljudi dolazimo do dijela s nekoliko česmi iz kojih je tekla voda, namijenjena za okrpju i pranje nogu i papuča. Pogadate da su se već samom mojom pojavom svi pogledi zalijepili na mene. Sjedam i strpljivo čekam bogoslova da napuni kanistar pa da počnemo sa svojim prvim zadatkom - oprati smeđe noge. Tek što sam se slegla i uzela vodu iz kanistar u skupljenu mi ruku i počela

istom rukom prati noge, oko nas se stvara veliki polukrug. Ipak je neskadašnje vidjeti kako muzungu pere noge sapunom i vodom iz kanistra.

Uređeni, presvučeni i počešljani, vraćamo se svojim ljudima i vrijeme je sačekati nam misu. Već poduže nisam popila gutljaja vode pa se prije nego započne misa odlučim uputiti u trgovinu preko puta po bocu vode. Uspješno se provlačim kroz gomilu i taman što ću preći glavnu cestu zatrčaše se prema dvije djevojčice i uhvatiše me za ruku. Nasmiješile mi se i dobiše moj osmijeh zauzvrat. Lijepo me pozdraviše na engleskom i udoše sa mnom u razgovor. Došle su sa mnom. Iz Ugande. Engleski znaju iz vrtića. Obavile smo ugodan i radostan susret i razgovor na sred ceste, fotografirale se i pozdravile. Žurno tražim kupiti vodu i vraćam se natrag.

O svečanosti mise i ljepoti tod 14. dana mjeseca kolovoza ne trebam posebno govoriti. Ljudi su tako složno pjevali,

širili ruke u zrak, pljeskali i plesali. Svi su bili obučeni u najljepše haljine i najljepše košulje i odijela. Svi su tako spokojno i pobožno bili dio tog slavlja.

Nakon mise i kratkog slavlja uz pjesmu poslije bilo je vrijeme pripremiti se za spavanje. Tek tada sam postala svjesna koliko sam došla nespremna u stvarima, ali totalno spremna na Božju providnost. Spavat ćemo pod otvorenim nebom! Da! Na velikoj travi pored crkve, pod vedrim i zvjezdanim nebom, u noći koja se neće pokazati tako toplom, nego naprotiv tako hladnom i dugom. Već su oni meni pripremili i maramu na koju ću leći i deku u koju ću se pokriti. Sve imam i sve sam imala, sve su mi dali. Poziv da spavam u velikom šatoru koji je bio namijenjen upravo za spavanje hodočasnika i u kojem je bilo toplije sam bez razmišljanja odbila. Željela sam, tako žarko sam željela prespavati tu noć sa svim tim ljudima i pod nebom, pa koliko god duga i hladna ona bila.

Mrak je već na veliko pao i ljudi su pomalo krenuli na počinak. Budući da sam bila smještena tik uz ogradu koja je dijelila travu i popločani prolaz te noći imala sam i svoju stražu. Dolazili su i gledali me kako prljava sjedim pri dolasku, kako perem noge i papuče, zašto me sad ne bi došli i gledali kako spavam. U tom trenutku sam se čak i našalila: „Ne brinite, večeras nam se neće ništa dogoditi, imamo čuvare i stražare.“ Svi smo se smijali, a ja sam potihom upitala bogoslova koji je spavao s nama na travi, zašto se toliko obaziru na mene, tim više jer nisam bila jedini bijelac, bar smo ih još pet-šest vidjeli tijekom dana i pod misom. On mi je, blago mi se smiješeći odgovorio: „Marija, ti si jedina od svih bijelaca koje su danas vidjeli, bila kao i oni. Došla si pješke kao oni. Bila si prljava kao oni. Prala si noge kao oni, sapunom i vodom izkanistra. I sada spavaš kao i oni vani. Zašto se čudiš? Ovo je prvi puta da je muzungu s njima, a ne u hotelu.“

Te noći sam usnula gledajući u ta lica koja su me čuvala svojim pogledima i s riječima bogoslova koje su mi odzvanjale u glavi. Bila sam duboko ganuta svime, posebno blagoslovima koje sam primila i primala u svakom trenutku ovog hodočašća. Nevjerojatno je kako je svako otkriće i svako novo saznanje budilo u meni samo još veću radost i mir. Toliko me obuzima dragost što sam tu i što sam napokon dobila svoj odgovor zašto sam vizu za Zambiju trebala čekati čak mjesec i pol dana.

Na svoj 27. rođendan, na Gospojinu, budim se pod plavim nebom malog Kibeha. O kakve li milosti! Kakve li djetinje rado-

sti. I kakve li malenosti i svijesti da sam nedostojna primiti sve ovo što primam. Ni u najluđim snovima ne bih ovo sanjala ni pomislila. Ali dogodilo se. Meni, maloj Zori iz Međugorja, maloj ovčici čiji je Pastir znao gdje joj potrebno zalutati da bi se našla i ponovno Ga susrela.

Odmah pri završetku jutarnjeg razbudivanja, pranja zubi i presvlačenja, hitim neopaženo odraditi svoj zadatak kojeg sam tako ozbiljno shvatila. Zavalčim ruku u svoj crni ruksak i pokušavam sa strane izvući dva velika ispisana papira. To je onih 200 nakana koje su mi ljudi poslali kako bi ih ponijela sa sobom i donijela ih Gospi. Stavljam ga u džep, sve ostavljam i trčim u crkvu. Kod kipa skoro nikoga. Približavam se i zauzimam jednu malu pločicu na podu i padam na koljena. Ispred mene Ona i njene dvije korpice pune papira. Ali ne toliko puno da Ona u njima ne može napraviti mjesta za još tisuću papira. Čekala je da joj i ja donesem svoj, naš. O s koliko sam radosti stavila taj papir pod Njene noge, s koliko povjerenja i s koliko pouzdanja! Obično se ljude uvijek dariva za rođendan, ja sam bila toliko sretna što sam baš na svoj rođendan oko dvjestotinjak ljudi poklonila blizinu Kibeha i predala njihove nakane.

Napuštam crkvu, totalno preplavljena snažnim emocijama, a oko mene veliki redovi za ispovijed, ruke svećenika nad glavama hodočasnika. Na trenutak slike Međugorja (ispovjedaonice svijeta) ispred mene. Identično! Tako dubok prizor!

Tog dana kraj svečanog misnog slavlja označio je i kraj našeg hodočašća. Pri povratku upitali su me želim li upoznati vidjelicu Kibeha. Naravno da sam ju otišla upoznati i reći joj da sam iz Međugorja, a ona se glasno smijala kako sam stavila tenisice da mi vise oko vrata.

To je to! Vrijeme je poći. Autobusi za nazad nas čekaju. Zastajem još malo ispred crkve. Teško mi je sad otići. Ipak su me tolike milosti i blagoslovi snašli u ovih par dana. Srce je čak bilo u stanju iskočiti od sveg tog obilja kojim sam bila obasuta. Ni dan danas, dok ovo pišem u sobičku svog malog Međugorja ne mogu se načuditi Božjem prstu u ovom mom ludom životu. Ali kako je lijepo sve što mi izručuje i poručuje. Tako lijepo! Za poludjeti lijepo!

P.S. Zaboravila sam Vam reći. Baš za vrijeme pričesti pod svetom misom na Gospojinu, fra Ivica mi je poslao dokument u kojem je pisalo - Vaša viza za Zambiju je odobrena!

O, koliko me Bog želio na tom hodočašću u malom brežuljkastom Kibehu! ■ KRAJ!

DESET TEOLOŠKIH NAČELA IZ RIZNICE BENEDIKTA XVI.

Prema Tracey Rowland

Nedavno izdanje *The Spectator* prenijelo je članak Dana Hitchensa u kojem citira povjesničara s Cambridgea Richarda Rexa koji kaže da su u povijesti Crkve bile tri velike krize. Prva je bila oko prirode-naravi samoga Boga (sve borbe i prijepori oko pravovjerja i kristologije u ranoj Crkvi); druga oko naravi same Crkve (svi protestantski raskoli tijekom šesnaestog stoljeća koji su imali u zreniku Crkvu kao instituciju) i sada, bitka oko naravi čovjeka (sve prijepori oko toga što smijemo ili ne smijemo činiti sa svojim tijelima, vrijeme humanizma i posthumanizma, odnosno genderizma i transhumanizma).

Vatikan je objavio dokument u kome sažima crkvenu antropologiju od Sabora na ovamo, ali ispod krize ljudske naravi krije se i kriza naravi katoličke teologije. U ovom trenutku života Crkve podjele oko temeljnih teoloških pitanja razdiru zajednice.

Jedan od razloga zašto se Benedikt XVI. može proglasiti crkvenim naučiteljem je taj što je shvatio da samo jedan pogriješan pristup u temelju teološkog sustava može uništiti cijeli sustav. On nas

sada mora obratiti pozornost na temeljna načela katoličke teologije.

Usred ove tamne noći u duši Crkve postoji najmanje 10 načela koja treba iskupati iz intelektualne riznice i rudnika Benedikta XVI., koja nam mogu pomoći da se snađemo kroz krizu.

1. Logos prethodi Ethosu

Prvo je da *logos* mora prethoditi *ethosu*. Da, ovo zvuči stvarno ezoterično! Međutim, to je bilo načelo koje je veliki Romano Guardini rado isticao i slijedio, a preuzeo ga je Ratzinger/Benedikt. Drugi način da se to izrazi jest da **istina prethodi praksi**. Naše prakse trebaju utjeloviti istinu. Mnogi teolozi žele izokrenuti ovaj poredak prvenstva i učiniti da **etos**, ili ono što marksisti nazivaju **praxis**, ima prednost. Ratzinger/Benedikt se potpuno protivio takvu pristupu teologiji. U svojim Načelima katoličke teologije (1987.) napisao je:

Ako se riječ „ortopraksija” pomakne do njenog najradikalnijeg značenja, pretpostavlja se da ne postoji istina koja bi prethodila praksi, već da se istina može uspostaviti samo na temelju ispravne prakse koja ima zadaću stvoriti smisao iz besmisla i pred besmisлом. Teologija

tada postaje samo vodič za djelovanje, koje, promišljajući praksu, neprestano razvija nove načine prakse (str. 318).

Zaključio je da kada praksa ima prednost, istina postaje čovjekov proizvod, tada i sam čovjek postaje roba i proizvod.

Ta je putanja očita u slavljenoj pop kulturi gdje ljudi stvaraju svoje vlastite narative koji možda imaju vrlo malo, ako ikakve veze sa stvarnošću – to jest, s istinom – a zatim, na temelju samokonstruirane naracije, počinju prodavati svoje lažno „ja” svijetu.

2. Istina kao „srednji pojam” između autoriteta i subjektivnosti

S tim degradiranjem istine povezana je ideja da ljudi mogu doći do različitih zaključaka o istom moralnom pitanju na temelju autoriteta svoje savjesti. Pojedinci misle kako uvijek čine dobro, čak i ako je njihovo ponašanje imalo neke nepredviđene posljedice. Ratzinger/Benedikt bi rekao da nije dovoljno misliti dobro, i da makar trebamo slijediti svoju savjest, naša savjest može pogriješiti, a ako to čini, to znači da smo propustili spoznati istinu. Kako je napisao: „Krivnja leži tada na drugom mjestu, puno dublje – ne u

sadašnjem činu, ne u sadašnjem sudu savjesti, nego u zanemarivanju svoga bića koje me učinilo gluhiim za unutarnje poticaje istine.” (O savjesti, 2007., 38). Ratzinger je isticao kako je za kardinala Johna Henryja Newmana „srednji pojam – koji uspostavlja vezu između autoriteta i subjektivnosti – istina” (O savjesti, 24). Nadalje je primijetio da je istina mnogo veće dobro od konsenzusa, suglasnosti. Puki konsenzus, suglasje nije jamac istine.

3. Povjerenje u Sveto pismo

Dakle, gdje pronaći istinu? Krist je rekao da je *on put, istina i život* (usp. Iv 14,6), i zato da bismo pronašli istinu, idemo Kristu. Kako to učiniti? Prvo što činimo jest čitati Sveto pismo da vidimo što nam ono ima reći o Kristu. Ratzinger bi rekao da moramo vjerovati Svetom pismu. Nije nam dopušteno odbaciti Sveto pismo na temelju toga što nitko nije pratio Krista s magnetofonom. Naprotiv, moramo vjerovati da je Duh Sveti djelovao u sastavljanju Svetoga pisma, pa je stoga razumno vjerovati u autoritet Svetoga pisma i Duha Svetoga.

Takvo vjerovanje središnji je element apostolske vjere. Ovo stvarno ne možemo zaobići. Mjesto gdje se mogu naći najbolji Ratzingerovi radovi u ovom području biblijske hermeneutike je njegovo *Erasmus predavanje* iz 1988. i dokument Biblijske komisije čiji je on bio predsjedatelj, pod naslovom „Tumačenje Biblije u Crkvi”. Najbolja sekundarna literatura je *The Inspiration and Truth of Scripture: Testing the Ratzinger Paradigm* Aarona Pidela (Catholic University of America Press, 2023.).

4. Euharistija nije gozba grješnika

Gdje još susrećemo Krista? Ratzinger bi rekao: u životu Crkve, a posebno u sakramentu euharistije, samog tijela i krvi Kristove. Ispravno razumijevanje euharistijske teologije iznimno je važno. Ratzinger je tvrdio da euharistija nije „zajednička gozba”. To nije slavje neke mjesne zajednice. To nije čajanka i nije ‘party’ grješnika. Posljednja večera održana je s Kristovim prijateljima (iako ga je jedan spremao izdati) (usp. Bog nam je blizu, 59). U svojoj Apostolskoj pobudnici *Sacramentum caritatis*, Benedikt XVI. opisao je euharistijsko čudo kao neku vrstu „nuklearne fisije” koja „prodire u srce svega bića, promjena koja treba pokrenuti proces koji preobražava stvarnost, proces koji u konačnici vodi do preobrazbe cijelog svijeta, do točke

u kojoj će Bog biti sve u svemu” (SC §11).

U istom dokumentu tvrdio je da euharistija ima poseban odnos prema sakramentu ženidbe. Osvrćući se na teologiju svetog Pavla primijetio je da je „bračna ljubav sakramentalni znak Kristove ljubavi prema njegovoj Crkvi, ljubavi koja kulminira na križu, izraz njegovih ‘zaruka’ s čovječanstvom te ujedno izvor i srce Euharistije” (SC §27). To je nešto daleko dublje od sveopće ljubavi u Beethovenovoj i Schillerovoj *Odi radosti*.

Analogno načelu da *logos* prethodi *ethosu* jest načelo da su dogmatska teologija i euharistijska teologija iznutra povezane jedna s drugom. Ne rade u hermetički zatvorenim odjeljcima. U djelu *Narav i poslanje teologije* Ratzinger je podržao sud Alberta Görresa da „nema Isusova nauka bez kostura, bez dogmatskog načela” te Görresov opis mentaliteta kako „istine vjere nisu bitne jer je bitan kontakt s duhovnim ozračjem”, što je u biti „hinduizacija vjere” (str. 79). Kršćanstvo je jasno dogmatski konstruirano.

5. Crkveno se učiteljstvo organski razvija

Budući da je istina bitna, Crkva ne može razvijati svoje učenje na način na koji političke stranke razvijaju svoju politiku. „Istinu ne definira, ne određuje mišljenje većine” bila je jedna od Ratzingerovih izreka. Istina se ne otkriva anketama i traženjem konsenzusa. U eseju objavljenom u knjizi *Demokratie in der Kirche* Ratzinger je primijetio:

Zašto bih trebao vjerovati onomu što danas izglasava jedna većina koju bi sutra mogla zamijeniti suprotstavljena većina? Ili postoji drugačija autorizacija u vjeri Crkve od onog ljudskog mišljenja, ili je nema. Ako ne, onda nema vjere, nego svatko iznosi ono što on misli da je dobro (str. 88).

Kao što je Ratzinger bio pod utjecajem Newmanova shvaćanja savjesti, na njega je također utjecalo Newmanovo shvaćanje razvoja nauka, dogme. Newman je isticao da se doktrine mogu organski razvijati samo iz izvornog pologa vjere. To znači da se učenja mogu pročišćavati, ali da se doktrinarna tradicija ne okreće niti ide unatrag, smatrajući danas istinom ono što je jučer bilo krivovjerje. Također mora postojati unutarnja koherentnost između učenja u različitim područjima teologije. Grane teologije nisu potpuno različita područja razumijevanja, već se međusobno uklapaju na način na koji je strukturirana gotička katedrala, tako da njezini različiti dijelovi – dugi izvijenji, siljasti lukovi, vanjske

potporniji, rebrasti svodovi, vitraji i prozori od obojenog stakla i smiješni likovi – igraju ulogu u održavanju stabilnosti građevine. Teolozi trebaju biti svjesni da promjena učenja u jednom području teologije može imati dramatične posljedice u drugom.

6. Odnos vjere i razuma

Za Ratzingera odnos između vjere i razuma bitno je simbiotski. Oni se trebaju međusobno pročišćavati. Katolička intelektualna tradicija predstavlja sintezu ili integraciju toga dvoga. Iz tog je razloga profesorska katedra Romana Guardinija na Sveučilištu u Münchenu predstavljena kao katedra za kršćanski *Weltanschauung* (Svjetonazor-Pogled na svijet) jer je Guardini istodobno želio raditi na polju filozofije i teologije. To je bilo u suprotnosti s postkantovskom tendencijom potpunog odvajanja filozofije od teologije.

U *Načelima katoličke teologije* Ratzinger je tvrdio da je „kriza koju doživljavamo u Crkvi i u čovječanstvu usko povezana s isključivanjem Boga kao teme kojom se razum može opravdano baviti - isključenjem koje je najprije dovele do svodenja teologije na historicizam, zatim na sociologizam te istodobno i do osiromašenja filozofije” (str. 316). Time se usprotivio i odvajanju „čistog razuma” od vjere u kantovskom stilu i nekoj vrsti barthovske rezerviranosti u pogledu vrijednosti filozofije. Ratzinger poima filozofiju kao otvorenost prema božanskom.

7. Moramo vjerovati u Boga Stvoritelja

U svom eseju objavljenom kao „U početku...” Ratzinger je ozbiljno shvaćao Knjigu Postanka. To znači da je vjerovao da je Bog stvoritelj svemira, uključujući naš svijet, ljude u njemu, ali i životinje. Izjavio je da „možemo imati budućnost samo ako ne izgubimo stvorenje” (str. 100). Kao stvar logike, tumačio je da se ljudska bića mogu otkupiti samo ako je stvoreno dobro, a samo naš Stvoritelj može biti naš Otkupitelj. Nadalje, ako je Bog zbilja **stvorio ljudska bića, ona su stvorena, a ne proizvedeni**. Stoviše, dostojanstvo njihove stvorene prirode ne nalazi se u njihovoj sposobnosti da se prodaju kao robna marka ili izaberu vlastiti spol, već u tome što su stvoreni na Božju sliku. To pak znači da postoji humana ekologija.

Vjera u stvaranje također je važna za razumijevanje našeg gospodarenja stvaranjem.

8. Shvaćanje sinodalnog autoriteta

Sinodalnost je dvosmislen pojam. Redovite sinode skupovi su biskupa u pravilnim vremenskim razmacima. Izvanredne sinode su sastanci na kojima se raspravlja o određenom pitanju, kao što je sinoda o Božjoj riječi održana za vrijeme pontifikata Benedikta XVI. Ono što je trenutno sporno pitanje su kao: Kako će sinode biti strukturirane? Tko je kvalificiran da bude pozvan? Kakve ovlasti imaju sudionici? Koju težinu učiteljskog autoriteta imaju odluke sinoda? Iako su ta pitanja za ekleziologiju, ona su temeljna u smislu da zadiru u najdublje slojeve katoličke

kva sinoda ne bi imala nikakav legitimitet i stoga joj se mora odlučno i nedvosmisleno uskratiti poslušnost“ (str. 31).

U istom eseju, Ratzinger je ukazao na neumljive sukobe koje su u Engleskoj crkvi pokrenuli trajni sinodalni procesi i na nepopularnost eksperimenata koje poduzimaju katoličke skupine u njemačkim sveučilišnim kampusima s ciljem demokratizacije crkvenog upravljanja. Pohvalio je studente u Kölnu koji su „odlučno odbacili“ ‘sinodalnu urotu’, (‘synodales Komplott’), jer su htjeli da njihovu zajednicu poveže jedna stvar koja im je zajednička – „Evangelje Isusa Krista, kao vjera koju Crkva ispovijeda“ (str. 33).

koje su potrebne članovima laika prije nego što se može pouzdati u posjedovanje osjećaja vjere. Ne može se pretpostaviti da baš svatko tko je slučajno kršten ima taj osjećaj ili osjetilo vjere.

Sveti Ivan Pavao II., papa Benedikt XVI. i papa Franjo, svi su izjavili da *sensus fidei* nije sinonim za neku vrst ankete većinskog stava. Međutim, mnogi popularni zagovornici toga koncepta reklamiraju ga kao ispitivanje javnog mišljenja, nalik referendumima o kontroverznim društvenim pitanjima u demokratskim zemljama. Potrebno je raditi na odvajanju žita od kukolja u ovom području eksperimenata crkvenog vodstva.

kršćanstvo? - Posljednji spisi koji sadrži zbirku eseja i kratkih obraćanja pape Benedikta tijekom njegova razdoblja *pape emeritusa* uključuje vrlo značajno razmišljanje o svećeništvu. Ovo treba čitati uz knjigu *Iz dubine naših srca: Svećeništvo, celibat i kriza Katoličke Crkve* od Pape u miru i kardinala Roberta Saraha kao i *Prijatelji zaručnika: Za obnovljenu viziju svećeničkog celibata* od kardinala Marca Ouelleta.

10. Shvaćanje Petrove službe

U svom intervjuu o Bogu i svijetu Ratzinger je primijetio:

„Sam papa također ne može reći: Ja sam Crkva, ili, ja sam tradicija, nego je on, naprotiv, vezan, on utjelovljuje povezanost Crkve. Kad Crkva dođe u iskušenje da si u nečemu ugodi, on se mora pitati: Možemo li mi to uopće? Papa, dakle, nije organ preko kojega se može, na primjer, doći do nekakve drukčije Crkve, nego je on zaštitni zid protiv samovolje“ (Bog i svijet, 314).

Kao takav papa nije apsolutni monarh, nego nešto više od ustavnog monarha čije su ovlasti ograničene ustavom ili ustavnim konvencijama. U ovom slučaju Sveto pismo i crkvena predaja djeluju kao ograničenja njegovu proizvoljnom vršenju vlasti. On je također načelo jedinstva Crkve. On nije predsjednik debata društva ili izvršni direktor multinacionalne korporacije kako bi to rekli neki koji se zalažu za demokratizaciju crkvenog upravljanja. On nosi odgovornost za obranu vjere, njezinu zaštitu od kvarenja i on je, nasljeđujući Krista, pastir odgovoran za duhovno dobro oko 1,3 milijarde ovaca.

Budući da su neke od tih ovaca progone u zemljama kojima vladaju totalitarni ideolozi, on je odgovoran i za odluke vatičanskih diplomata koji se obračunavaju s ideolozima. Petrov ured stoga je najveća odgovornost koja se može zamisliti i ne čudi što je Ratzinger upotrijebio pridjev ‘martirološki’, da bi ga opisao.

Ono što nam je sada potrebno jest povratak na temeljna načela Benedikta XVI., koja sintetiziraju dva tisućljeća katoličkog nauka. ■

Profesorica Tracey Rowland ima Katedru za teologiju sv. Ivana Pavla II. na Sveučilištu Notre Dame u Australiji. Objavila je 8 knjiga i više od 150 članaka. Godine 2020. dobila je prestižnu Ratzingerovu nagradu za svoje opsežne spise o njegovoj teologiji.

Izvor: <https://whatweneednow.substack.com/p/ten-theological-principles-from-the>

Preveo i priredio fra Tomislav Pervan

teologije poput: Što je Crkva? Što je biskup? Kakav je odnos između zaređenih službenika i laičkog apostolata?

Govoreći o ideji stalne sinodalne strukture mješovitog laičkog i biskupskog članstva u svom eseju *Demokratie in der Kirche* Ratzinger je zapisao:

„Ideja o mješovitoj sinodi kao stalnom vrhovnom upravnom tijelu nacionalnih Crkava je himerična ideja u smislu tradicije Crkve kao i njezine sakramentalne strukture i njezina specifičnog cilja. Ta-

To ne znači da je Ratzinger bio protiv sinoda, ali je bio protiv ideje upravljanja Crkvom kroz trajni sinodalni proces na način kako se to odvija u Engleskoj crkvi. Sinodalnost je sposobna postati lažna riječ u smislu da joj različiti teolozi i crkveni poglavari daju drugačiji sadržaj. U pozadini nekih njegovih izričaja je Newmanov koncept *sensus fidelium*.

Dokument Međunarodnog teološkog povjerenstva iz 2014. „Sensus fidei u životu Crkve“ ocrtao je vrste dispozicija

9. Shvaćanje svetoga reda

Baš kao što temeljni pojmovi poput ‘Crkva’ i ‘biskup’ zahtijevaju pozornost, isto tako općenito zahtijeva i razumijevanje svetoga reda. Papa Benedikt je u svom razdoblju kao *emeritus* proveo dosta vremena i emocionalne energije braneći praksu svećeništva u celibatu i poimanje svećenika kao nekoga tko je više od vođe zajednice. Upravo ovaj spis, zbornik sabranih članaka koje je napisao kao papa emeritus *Što je*

36. MLADIFEST MEĐUGORJE, 2025.

OBJAVLJEN PROGRAM 36. MLADIFESTA

Ovih dana, ICCM objavio je program ovogodišnjeg 36. Mladifesta 2025. koji će se ove godine održati u promijenjenom terminu, od ponedjeljka 4. do petka 8. kolovoza 2025. na temu “Hajdemo u dom Gospodnji!” (Ps 122,1).

Do izmjene termina Mladifesta došlo je kako se ne bi poklapao sa Jubilejem mladih u Rimu koji će se održati od ponedjeljka 28. srpnja do nedjelje 3. kolovoza 2025., u sklopu obilježavanja Jubilarne 2025. godine koju slavi cijela Crkva. Kao što je mnogima poznato, Jubilej je posebna milosna godina u kojoj Katolička Crkva vjernicima nudi mogućnost traženja potpunog oprost, odnosno oprostjenja grijeha za sebe ili za pokojne srodnike. Jubilej mladih obilježit će sve “tipične elemente svakog jubileja”, dakle iskustvo hodočašća, prolazak Svetih vrata, ispovijed vjere i pristupanje sakramentu pomirenja.

PONEDJELJAK, 4. kolovoz

Ovogodišnji Festival mladih počinje u ponedjeljak, 4. kolovoza večernjim molitvenim programom na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju. Krunica je u 18 sati, potom otvaranje Mladifesta, a onda slijedi euharistija i klanjanje.

UTORAK, 5. kolovoz

Program počinje u šest sati ujutro molitvom krunice na brdu ukazanja, a onda se nastavlja od 9 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova molitvom, katehezom i svjedočanstvima do podne kada se

moli Anđeo Gospodnji, a poslijepodnevni dio programa počinje svjedočanstvima u 16 sati, krunica je u 18 sati, euharistija u 19, a onda procesija s Gospinim kipom i klanjanje.

SRIJEDA I ČETVRTAK, 6. I 7. kolovoz

U srijedu i četvrtak jutarnji program počinje u 9 sati molitvom, katehezom i svjedočanstvima do podne, kada se moli Anđeo Gospodnji, a u 16 sati nastavlja se svjedočanstvima i večernjim molitvenim programom, krunicom u 18 sati i svetom misom u 19 sati. U srijedu nakon mise je Molitva pred križem, a u četvrtak klanjanje i poslanje.

PETAK, 8. kolovoz

Završetak Mladifesta misom na Križevcu u 5 sati ujutro.

OBAVIJESTI ZA HODOČASNIKE:

Iz župnog ureda napominju da sa sobom ponese mali radio s FM frekvencijom i slušalice, Bibliju i suncobran te pozivaju skupine koje će sudjelovati na Mladifestu da ne planiraju druge programe.

“Za vrijeme trajanja susreta mladih neće biti sv. misa za hodočasnike tijekom prijepodneva. Svi će hodočasnici dolaziti na sv. misu navečer, zajedno s mladima”, obavijestili su organizatori koji su za cijelo vrijeme Mladifesta osigurali simultani prijevod na hrvatski, engleski, talijanski, njemački, francuski, španjolski, portugalski, poljski, slovački, slovenski, mađarski, rumunjski, ruski, češki, ukrajinski, korejski, arapski, kineski mandarinski i kineski kantoneski jezik.

Gradi se prvo svetište u čast bl. Carla Acutisa

U Argentini su započeli radovi na izgradnji prvog svetišta u svijetu posvećenog blaženom Carlu Acutisu, koji će 27. travnja biti proglašen svetim u Vatikanu.

Radovi na izgradnji novog svetišta započeli su 12. ožujka u gradu Chacras de Coria, koji se nalazi u nadbiskupiji Mendoza. Svetište će se graditi na parceli od 4,3 tisuće četvornih metara, koja je darovana nadbiskupiji Mendoze.

Inicijativa je to o. Osvalda Scandure, župnika župe Nuestra Señora del Perpetuo Socorro i nadbiskupa mons. Marcela Colomba.

Izgradnjom svetišta želi se mladima pružiti mjesto za susrete, koji se nadahnjuju pobožnošću i primjerom života blaženog Carla Acutisa, koji je svoj kratki život posvetio promicanju Euharistije i ljubavi prema drugome na internetu. Budući svetac naziva se „Božjim influencerom“, jer je kao tinejdžer, očaran Kristom i Marijom, promovirao kršćanske vrijednosti putem interneta. Umro je u dobi od 15 godina od leukemije.

Za izgradnju svetišta uglavnom će se koristiti materijali poput kamena i drva, u skladu s lokalnim arhitektonskim stilom Chacras de Coria. Očekuje se da će radovi, koji uključuju vitraje koji pričaju Acutisovu životnu priču, biti dovršeni do kraja 2027. Predviđeni troškovi izgradnje su oko milijun dolara, a u potpunosti će se financirati donacijama, prenosi portal Laudato. ■

Katolička i Evangelička Crkva u Njemačkoj i dalje gube članove

Katolička i Evangelička Crkva u Njemačkoj i dalje su suočene s gubitkom članova, s tim da je broj onih koji napuštaju Crkvu veći kod protestanata. Prema izvješću Njemačke Evangeličke Crkve, koje prenosi KNA, nju je u 2024. napustilo 345.000 članova, a u godini ranije taj je broj iznosio 380.000. Njemačka Evangelička Crkva, koja okuplja 20 protestantskih zajednice u Njemačkoj, krajem 2024. brojala je 17,98 milijuna članova. Protestanti u Njemačkoj čine 21,5 posto ukupnog stanovništva. Prošle godine broj izlazaka iz Njemačke Evangeličke Crkve premašio broj izlazaka iz Katoličke Crkve, koju je 2024. napustilo 321.611 članova.

Prema izvješću Njemačke biskupske konferencije, Katolička Crkva u Njemačkoj u ovom trenutku broji 19,8 milijuna članova. Katolici u Njemačkoj čine 23,7 posto ukupnog pučanstva. Katolička Crkva u Njemačkoj u 2024. primila je 1.839 novih članova, a 4.743 bivša člana ponovno su stupila u Katoličku Crkvu. Münsterska biskupija prestigla je po broju vjernika dosad najbrojniju Kölnsku nadbiskupiju. Münsterska biskupija sada broji 1.630.544 vjernika, a Kölnska 1.627.401 vjernika. U Katoličkoj Crkvi u Njemačkoj 2024. bilo je 116.222 krštenja i 22.504 vjenčanja. Za usporedbu, u 2023. bilo je 131.245 krštenja i 27.565 vjenčanja. Broj prvopričesnika lagano je porastao, sa 151.835 na 152.280. Svetu potvrdu u 2024. primilo je 105.041 osoba, a u 2023. bilo ih je 105.942. Broj vjernika koji sudjeluju na misama bilježi lagani rast, sa 6,2 u 2023. na 6,6 u 2024. godini. U Njemačkoj je 2024. zaređeno 29 katoličkih svećenika. ■

U Haitiju ubijene dvije redovnice

Dvije redovnice družbe Misionarki ljubavi svete Majke Terezije, s. Evannette Onezair i s. Jeanne Voltaire, ubijene su u središnjoj regiji Haitija, u gradu Mirebalaisu. Nadbiskup Port-au-Princea mons. Max Leroy Mésidor potvrdio je identitet ubijenih redovnica. Prema izvješćima lokalnih medija, dvije redovnice radile su u školi u Mirebalaisu i sklonile su se u kuću tijekom napada jedne naoružane bande. Međutim, pripadnici naoružanih skupina ušli su u zgradu, otvorili vatru i ubili dvije redovnice i sve koje su ondje zatekli. Ubojstvo dviju redovnica uslijedilo je nakon što je koalicija Vivre Ensem-

ble, koja okuplja najmoćnije bande u zemlji, pokrenula ofenzivu kao odgovor na napore Prijelaznog vijeća da uspostavi kontrolu središnje vlasti na području te karipske države. „Mi smo u ratu“, rekao je predsjednik Prijelaznog vijeća Fritz Alphonse Jean, ali nažalost unatoč intervenciji sigurnosnih snaga, bande i dalje drže kontrolu nad gradom Mirebalaisom. Eskalacija nasilja natjerala je stanovnike na bijeg u potrazi za utočištem u obližnjim mjestima. S oko 200.000 stanovnika, Mirebalais, grad udaljen otprilike 60 kilometara od Port-au-Princea, više puta je bio meta napada bandi. ■

Lurdsko svetište pokriva Rupnikove mozaike na vratima bazilike

Pokriveni su mozaici na dvojim bočnim vratima svetišta u Lurdu koje je izradio Marko Rupnik. Biskup Tarbesa i Lurda Jean-Marc Micas najavljuje da će za nekoliko dana biti obloženi i mozaici na velikim središnjim vratima.

Uoči plenarne skupštine francuskih biskupa u marijanskom svetištu u Lurdu, biskup Jean-Marc Micas najavio je da će ulazna vrata bazilike s mozaicima bivšeg isusovca Marka Rupnika, kojeg je nekoliko redovnica optužilo za psihičko i seksualno zlostavljanje, biti obložena aluminijskim pločama.

Navedena mjera prema riječima biskupa Tarbesa i Lurda za cilj ima olakšati pristup bazilici „onima koji trenutno osjećaju da ne mogu prijeći njezin prag“. Opisujući to kao „novi simbo-

lični korak“, biskup je podijelio najavu putem izjave objavljene na mrežnoj stranici svetišta. Naglasio je također da je, u sklopu Jubilarne godine izdao dekret kojim je svetište Lurd odredio kao jedno od dva mjesta u biskupiji (uz katedralu u Tarbesu) gdje se može slaviti Jubilarne godine i dobiti potpuni oprost. S obzirom na to, smatrao je bitnim da „prolazak kroz ulazna vrata bazilike treba odražavati simbolički značaj trenutka“.

Od ponedjeljka 31. ožujka, mozaici na bočnim vratima bazilike krunice obloženi su aluminijskim pločama. Biskup je nadalje naveo da će „dvoja velika središnja vrata biti natkrivena idućih dana, prije početka hodočasničke sezone u Lurdu“. ■

Vatikan podupire model obnove američkih katoličkih župa za dugoročnu održivost

Pokrenuta i podržana od strane Vatikana, inicijativa pod nazivom „Catholic Initiative“, ulaže desetke milijuna dolara u obnovu i osnaživanje katoličkih župa, škola i zajednica diljem Sjedinjenih Američkih Država. Projekt vodi Zaklada obitelji Pulte, a cilj mu je dugoročna održivost katoličkih institucija u siromašnim i nedovoljno opskrbljenim sredinama.

Prema priopćenju zaklade, riječ je o prvom modelu te vrste u vjerskom financiranju, kojim se vlasništvo nad crkvenim zgradama prenosi na novoosnovane neprofitne organizacije, zadužene isključivo za njihovo upravljanje i očuvanje.

Prvi projekt odnosi se na manju baziliku sv. Ane u Detroitu, jednu od najstarijih crkava i aktivnih katoličkih župa u SAD-u. Obnova, planirana kao trogodišnji projekt, uključuje restauraciju vitraja, klupa i infrastrukture, bez mijenjanja izvorne arhi-

tekture, te uređenje vanjskog prostora za okupljanje šire zajednice.

Ova crkva, dakle, ima povijest dugu više od 320 godina. Župa je osnovana 26. srpnja 1701. godine, što ovu župu čini drugom najdugovječnijom aktivnom katoličkom župom u SAD-u. Kroz stoljeća okuplja vjernike različitih kulturnih i etničkih zajednica.

Zaklada ističe da program omogućuje crkvenim i obrazovnim ustanovama oslobađanje od financijskih tereta, kako bi se njihovi voditelji mogli usmjeriti na pastoralnu i odgojnu misiju. U tijeku su i ulaganja u priuštivo stanovanje za ranjive skupine u Floridi.

Ukupna dosadašnja ulaganja zaklade u katoličke i stambene projekte premašuju 100 milijuna dolara, a planira se širenje modela i na druge zajednice u narednim godinama, objavila je Catholic News Agency (CNA) u nedjelju 30. ožujka. ■

Crkva u Njemačkoj protiv brisanja Duhovskog ponedjeljka s popisa neradnih dana

Crkva i katoličke udruge u Njemačkoj protive se brisanju Duhovskog ponedjeljka s popisa neradnih dana, što predlažu ekonomisti u cilju ušteda u državnom proračunu.

Njemački ekonomisti predlažu smanjenje broja neradnih dana, kako bi se ublažila gospodarska kriza. „Ukidanje jednog neradnog dana smatram simbolično važnim“, izjavila je nedavno za „Spiegel“ predsjednica Stručnog vijeća za procjenu gospodarskog razvitka Monika Schnitzer. Podsjetila je pritom na potez Danske, koja je prošle godine s popisa neradnih dana uklonila „Store Bededag“ (Veliki dan molitve) u svrhu financiranja izdataka za obranu.

Slično se izjasnio i ravnatelj Instituta njemačkog gospodarstva (IW) iz Kölna Michael Hüther. „Nalazimo se u dramatičnoj fazi demografskog razvitka. Broj ljudi u radno sposobnoj dobi idućih će se godina drastično smanjiti“, podsjetio je, dodavši kako je povećanje broja radnih sati jedna od mogućnosti očuvanja blagostanja. „Mogu se povećati primjerice duljim radnim vremenom, skraćivanjem godišnjeg odmora ili smanjenjem broja neradnih dana“, pojasnio je.

Prema izračunu IW-a, ukidanjem jednog neradnog dana njemački BDP povećao bi se za 8,6 milijardi eura. No građani ne podržavaju tu ideju. Prema istraživanju javnog mnijenja, 65 posto ispitanika protivi se ukidanju neradnog dana, a samo 32 posto podupiru taj prijedlog.

Crkva se jasno protivi toj inicijativi. „Kršćanski blagdani daju pečat kulturi i tradiciji naše zemlje i omogućuju zajedničko izražavanje vjere u središnjim vjerskim događajima. Stoga ne mislimo da bi prva posljedica zaduživanja trebalo biti ukidanje kršćanskog neradnog dana“, izjavio je za list „Augsburger Allgemeine“ glasnogovornik Njemačke biskupske konferencije Matthias Kopp. Osim toga, on smatra da je ta mjera upitna za stabiliziranje državnih financija u željenom obliku, a „vjerski i kulturološki gubitak bio bi trajan“. ■

21 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Radio koji ima dušu

od 1997. godine

Postani podupiratelj!

Kako postati podupiratelj? Jednostavno!
Pošaljite nam vaše osobne podatke na
podupiratelji@medjugorje.hr i godišnjom
članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160
HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku
50 CHF) i postanite dio naše radijske
obitelji. Hvala vam od srca!

ODAŠILJAČI U BOSNI I HERCEGOVINI:

Međugorje 98,3 MHz, Mostar 100,00 MHz
Rama 104,7 MHz, Sarajevo 96,1 MHz
Bugojno 101,8 MHz, Olovo 96,1 MHz
Zenica 100,1 MHz, Nova Bila 100,00 MHz
Jajce 87,8 MHz, Žepče 100,1 MHz
Banja Luka 87,8 MHz / 106,7 MHz

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Zagreb, Lika, Sr. Hrvatska 107,8 MHz
SATELIT: Europa, Bliski istok i Afrika - EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM INTERNETA:
www.radio-medjugorje.com

Uredništvo: +387 36 653 580, Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548, Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr, www.radio-medjugorje.com

